

Zavod za javno zdravlje "Timok" Zaječar
Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477, +38119422543; faks: +38119442236; računovodstvo: +38119425659;

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA STANOVNIŠTVA OKRUGA BOR U PERIODU OD 2018. DO 2022.GODINE

Zaječar, oktobar-decembar 2023.

UVOD

Zdravstveno stanje stanovništva je «*opis i/ili merenje zdravlja pojedinca, grupe ili celokupne populacije prema prihvaćenim standardima uz pomoć zdravstvenih indikatora*».

Procena zdravstvenog stanja stanovništva je značajna za dobijanje osnovnih informacija o zdravlju stanovništva za donosiocce zdravstvenih usluga, kao i donosiocce zdravstvene politike, takođe omogućava merenje napretka u dostizanju ciljeva zdravstvene politike, kao i za merenje vrednosti u zdravlju dobijene za uloženi novac u sistem zdravstvene zaštite.

Zdravstveni indikatori ili pokazatelji su osnovni instrumenti pomoću kojih se procenjuje stanje zdravlja stanovništva. Idealnog zdravstvenog indikatora (validan, objektivan, senzitivan i specifičan) nema, bez obzira na napore koji su u traganju za objektivnim merilima zdravlja učinjeni kroz vekove.

Paralelno sa razvojem društva menjao se i pristup zdravlju. Procena (analiza) zdravstvenog stanja stanovništva prolazila je kroz **više faza**, a u skladu sa nastalim promenama, menjali su se i pokazatelji korišćeni za procenu zdravlja populacije.

Poslednjih decenija menja se pristup merenju zdravstvenog stanja stanovništva od „negativnog“ (fokusiranog na bolest) ka „pozitivnom“ aspektu zdravlja koji je zasnovan na percepciji zdravlja, funkcionisanju i mogućnosti adaptacije u životnoj sredini. Ovakav pristup podrazumeva da se za procenu koriste pokazatelji životnog stila i kvaliteta života.

U isto vreme, sa pojavom tzv. «pokreta za indikator», došlo je do značajnih pomaka u ovoj oblasti javnog zdravstva. «Pokret za indikator» su započele Ujedinjene nacije, ali je nastavljen i unapređen kroz programe razvoja indikatora koje vodi Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Insistira se na tesnoj povezanosti zdravlja i ekonomskog rasta, pa su i preporučeni pokazatelji koji mere vrednosti u zdravlju dobijene za uloženi novac („value for money“).

Većina novijih indikatora jesu kompozitni pokazatelji (složene mere zdravlja) za koje bi, prema preporukama iz literature, trebalo koristiti termin „indeks“ zdravlja. U Srbiji se po prvi put pristupilo određivanju DALY indeksa 2003.god. u okviru projekta koji je finansirala EU pod rukovodstvom Evropske agencije za rekonstrukciju.

Zdravstveni informacioni sistem (u našoj zemlji) se menjao, ali sporo i često nefunkcionalno, tako da ne obezbeđuje dovoljno adekvatnih i kvalitetnih podataka koji bi pratili promene u načinu merenja/procene zdravstvenog stanja stanovništva.

Ciljevi procene zdravstvenog stanja stanovništva su:

- očuvanje i unapređenje zdravstvenog stanja stanovništva
- praćenje promena zdravstvenog stanja tokom vremena
- identifikovanje prioriternih zdravstvenih problema
- uočavanje i analiza razlika između pojedinih teritorija ili populacionih grupa
- preispitivanje zdravstvene politike, strategije zdrav. zaštite i zdravstvene tehnologije
- unapređenje menadžmenta u zdravstvu.

Kao **izvor podataka** korišćeni su: podaci i publikacije Republičkog zavoda za statistiku (www.stat.gov.rs), podaci Nacionalne službe za zapošljavanje, izveštaji rutinske zdravstvene statistike (koje prema Zakonu o evidencijama u zdravstvu, sve službe zdravstvenih ustanova dostavljaju ZJZ “Timok” Zaječar), dostupne baze podataka iz individualnih i zbirnih statističkih izveštaja, Izveštaj o radu Zavoda i baza podataka o zaraznim bolestima i imunoprofilaksi, populacioni registri za neka od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti, podaci SZO (<http://www.euro.who.int/hfad>) za period 2018-2022.godine.

Centri Zavoda koji pripadaju oblasti epidemiologije i higijene izradili su deo ove analize u izvornom obliku. Analiza zdravstvenog stanja stanovništva opština okruga Bor bazirana je na rutinskim podacima demografske i zdravstvene statistike i predstavlja praćenje i nadzor nad stanjem zdravlja stanovništva ovih područja, za period 2018-2022. godine.

1. Demografske i socio-ekonomske karakteristike

Između osnovnih odrednica zdravlja su stalne, socijalno ekonomske, životna sredina, životni stilovi i dostupnost zdravstvene zaštite.

Centar za kontrolu bolesti u Atlanti (CDC) navodi da se osnovni faktori stanja zdravlja nisu promenili poslednjih dvadeset godina. Najveće zasluge za zdravstveno stanje stanovništva imaju životni stilovi (53%), zatim životna sredina (19%), nasleđe (18%) i zdravstvena zaštita sa samo 10%.

1.1. Demografske karakteristike stanovništva

1.1.1. Teritorija i stanovništvo

Opština Bor se prostire na površini od 856 km², sa ukupno 40.845 stanovnika 2022.godine (Po popisu stanovništva 2022.godine, RZS Srbije). Gustina naseljenosti opštine iznosi 47,7 stanovnika na 1 km² u 14 naselja. Ukupan broj domaćinstava je 16.583, a domaćinstvo su prosečno činile 2,5 osoba.

Opština Kladovo se prostire na površini od 629 km², sa ukupno 17.435 stanovnika 2022.godine (Po popisu stanovništva 2022.godine, RZS Srbije). Gustina naseljenosti opštine iznosi 27,7 stanovnika na 1 km² u 22 naselja. Ukupan broj domaćinstava je 7.571, a domaćinstvo su prosečno činile 2,3 osobe.

Opština Majdanpek se prostire na površini od 932 km², sa ukupno 14.559 stanovnika 2022.godine (Po popisu stanovništva 2022.godine, RZS Srbije). Gustina naseljenosti opštine iznosi 15,6 stanovnika na 1 km² u 13 naselja. Ukupan broj domaćinstava je 6.470, a domaćinstvo su prosečno činile 2,3 osobe.

Opština Negotin se prostire na površini od 1090 km², sa ukupno 28.261 stanovnikom 2022.godine (Po popisu stanovništva 2022.godine, RZS Srbije). Gustina naseljenosti opštine iznosi 25,9 stanovnika na 1 km² u 39 naselja. Ukupan broj domaćinstava je 12.386, a domaćinstvo su prosečno činile 2,3 osobe.

Okrug Bor se prostire na površini od 3507 km², sa ukupno 101.100 stanovnika 2022.godine (Po popisu stanovništva 2022.godine, RZS Srbije). Gustina naseljenosti opštine iznosi 28,8 stanovnika na 1 km² u 147 naselja. Ukupan broj domaćinstava je 43.010, a domaćinstvo su prosečno činile 2,3 osobe.

Vitalno-demografske karakteristike

- ❖ Demografski *vrlo staro* stanovništvo
- ❖ *Niska* stopa nataliteta
- ❖ *Vrlo visoke* opšte stope mortaliteta
- ❖ *Negativan* prirodni priraštaj
- ❖ *Niska* opšta stopa fertiliteta
- ❖ Očekivano trajanje života sve *duže*
- ❖ *Veoma niske* stope mortaliteta odojčadi
- ❖ Vodeći uzroci smrti su *KVB i tumori*

Tabela 1. Procenjeni broj stanovnika okruga Bor u period od 2018. do 2022.godine, po opštinama

Opština/ Okrug	godine				
	2018	2019	2020	2021	2022
Bor	45266	44639	43983	43193	40845
Kladovo	18643	18332	18002	17665	17435
Majdanpek	16437	16174	15893	15552	14559
Negotin	32654	32007	31332	30561	28261
Borski okrug	113000	111152	109210	106971	101100

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021.godinu (RZS Srbije), Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Na teritoriji **Borskog okruga**, ukupan broj stanovnika se konstantno smanjuje u period od 2018. do 2022. godine, i to za 2380 stanovnika prosečno godišnje, sa baznim indeksom (2022/2018 godine) 89,5% (Tabela 1).

Ukupan broj stanovnika **opštine Bor** se kontinuirano smanjuje u posmatranom period, i to za prosečno 884,2 stanovnika godišnje (bazni indeks 2022/2018 je 90,2%), ujednačenog intenziteta u odnosu na okrug u celini (Tabela 1).

Ukupan broj stanovnika **opštine Kladovo** se takodje kontinuirano smanjuje u posmatranom period, i to za prosečno 241,6 stanovnika godišnje (bazni indeks 2022/2018 je 93,5%), ujednačenog intenziteta u odnosu na okrug u celini (Tabela 1).

Ukupan broj stanovnika **opštine Majdanpek** se takodje kontinuirano smanjuje u posmatranom periodu za prosečno 375,6 stanovnika godišnje, ujednačenog intenziteta u odnosu na okrug u celini, sa baznim indeksom 2022/2018 od 88,6% (Tabela 1)

Ukupan broj stanovnika **opštine Negotin** se takodje kontinuirano smanjuje u posmatranom periodu za prosečno 878,6 stanovnika godišnje, ujednačenog intenziteta u odnosu na okrug u celini, sa baznim indeksom 2022/2018 od 86,5% (Tabela 1)

1.1.2. Starosna i polna struktura

Analiza bioloških karakteristika stanovništva služi za procenu prioriternih zdravstvenih potreba, a istovremeno je osnov za planiranje mera zdravstvene zaštite i razvoj zdravstvenih resursa.

Stalne osnovne odrednice zdravlja su genetski kod, pol i starost.

Raspodela stanovništva, prema polu i životnom dobu, slikovito se prikazuje **piramidom starosti (drvo života, arbor vitae)**.

Oblik piramide je izmenjen i ona, sve više, poprima izgled "urne" ili "vaze", karakterističan za demografski *staro* stanovništvo.

Tabela 2. Broj stanovnika Borskog okruga i opštine Bor 2022.godine, po polu

Starost u godinama	Borski okrug			Opština Bor		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
0-4	3641	1812	1829	1684	852	832
5-9	4040	2043	1997	1979	997	982
10-14	4172	2177	1995	1882	979	903
15-19	4499	2273	2226	1997	997	1000
20-24	4502	2380	2122	1992	1039	953
25-29	4948	2671	2277	2188	1167	1021
30-34	5216	2820	2396	2418	1328	1090
35-39	5807	3054	2753	2670	1381	1289
40-44	6074	3223	2851	2626	1329	1297
45-49	7024	3580	3444	2882	1459	1423
50-54	7301	3683	3618	2998	1479	1519
55-59	7229	3483	3746	2912	1401	1511
60-64	8369	3979	4390	3251	1561	1690
65-69	9256	4248	5008	3208	1462	1746
70-74	8679	3887	4792	2861	1260	1601
75-79	5047	2152	2895	1573	658	915
80-84	3340	1272	2068	1080	386	694
85 i više	1956	716	1240	644	233	411
Suma	101100	49453	51647	40845	19968	20877

Izvor: Popis stanovništva 2022. godine (RZS Srbije)

Tabela 3. Broj stanovnika Borskog okruga i opštine Kladovo 2022.godine, po polu

Starost u godinama	Borski okrug			Opština Kladovo		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
0-4	3641	1812	1829	562	268	294
5-9	4040	2043	1997	599	313	286
10-14	4172	2177	1995	685	382	303
15-19	4499	2273	2226	694	348	346
20-24	4502	2380	2122	679	361	318
25-29	4948	2671	2277	708	395	313
30-34	5216	2820	2396	770	416	354
35-39	5807	3054	2753	926	486	440
40-44	6074	3223	2851	995	542	453
45-49	7024	3580	3444	1169	590	579
50-54	7301	3683	3618	1257	664	593
55-59	7229	3483	3746	1222	602	620
60-64	8369	3979	4390	1464	680	784
65-69	9256	4248	5008	1876	864	1012
70-74	8679	3887	4792	1737	791	946
75-79	5047	2152	2895	1034	436	598
80-84	3340	1272	2068	667	262	405
85 i više	1956	716	1240	391	144	247
Suma	101100	49453	51647	17435	8544	8891

Izvor: Popis stanovništva 2022. godine (RZS Srbije)

Tabela 4. Broj stanovnika Borskog okruga i opštine Majdanpek 2022.godine, po polu

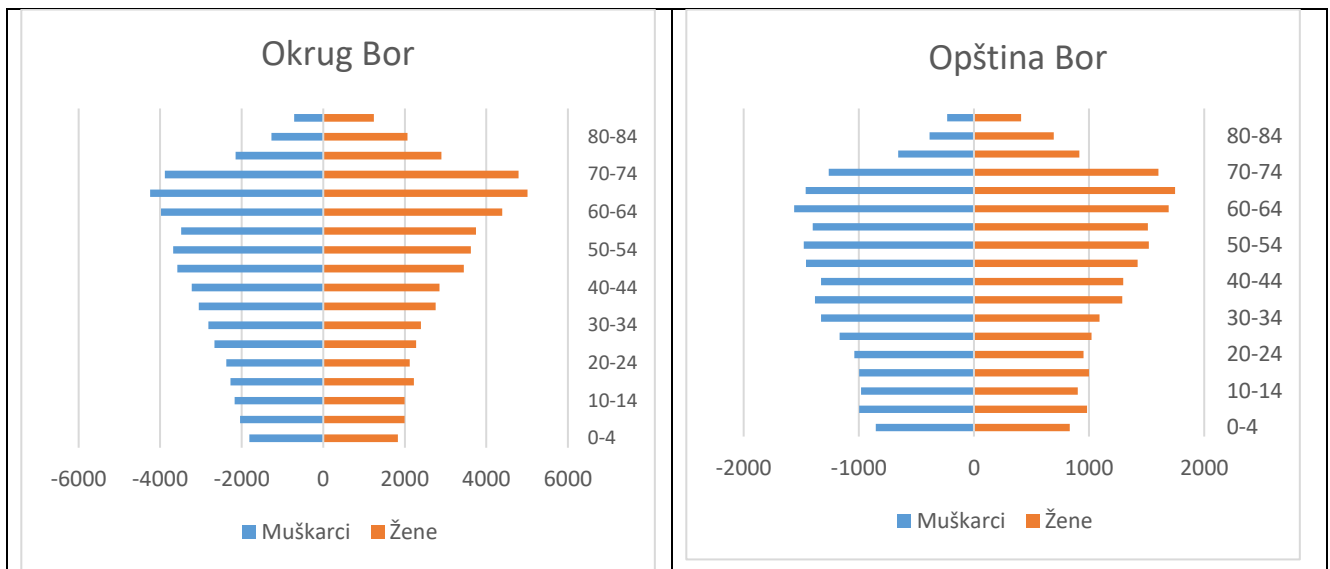
Starost u godinama	Borski okrug			Opština Majdanpek		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
0-4	3641	1812	1829	536	262	274
5-9	4040	2043	1997	551	263	288
10-14	4172	2177	1995	574	308	266
15-19	4499	2273	2226	697	371	326
20-24	4502	2380	2122	683	354	329
25-29	4948	2671	2277	723	403	320
30-34	5216	2820	2396	792	439	353
35-39	5807	3054	2753	825	446	379
40-44	6074	3223	2851	877	488	389
45-49	7024	3580	3444	1030	540	490
50-54	7301	3683	3618	1154	593	561
55-59	7229	3483	3746	1148	564	584
60-64	8369	3979	4390	1275	633	642
65-69	9256	4248	5008	1334	611	723
70-74	8679	3887	4792	1095	479	616
75-79	5047	2152	2895	653	264	389
80-84	3340	1272	2068	386	149	237
85 i više	1956	716	1240	226	85	141
Suma	101100	49453	51647	14559	7252	7307

Izvor: Popis stanovništva 2022. godine (RZS Srbije)

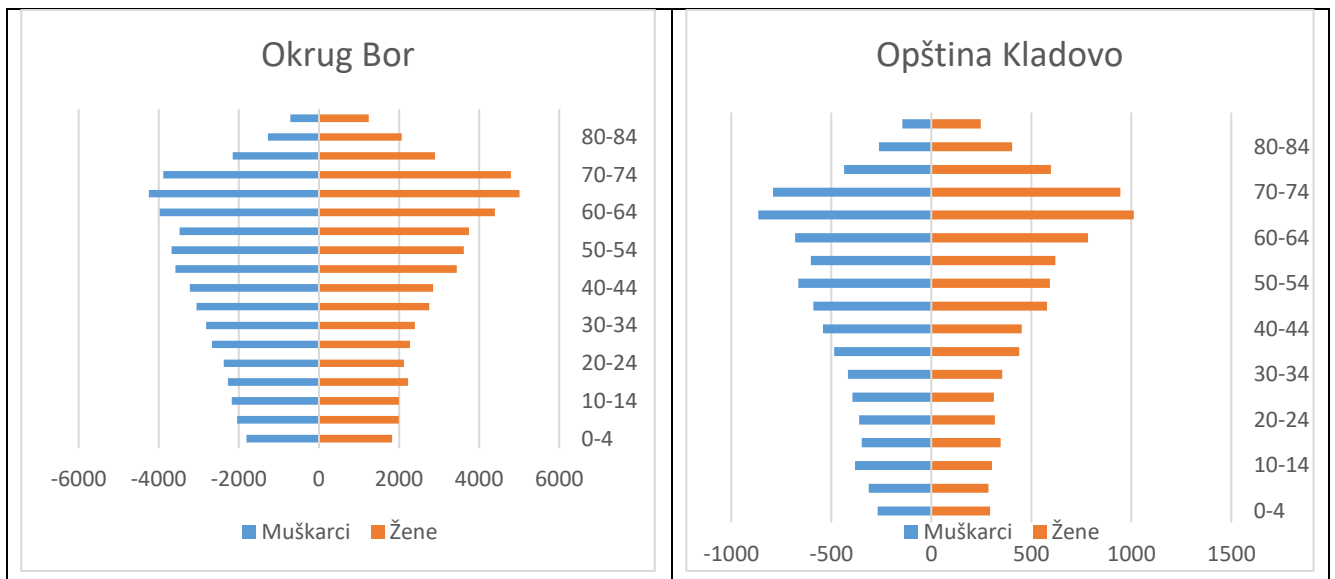
Tabela 5. Broj stanovnika Borskog okruga i opštine Negotin 2022.godine, po polu

Starost u godinama	Borski okrug			Opština Negotin		
	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
0-4	3641	1812	1829	859	430	429
5-9	4040	2043	1997	911	470	441
10-14	4172	2177	1995	1031	508	523
15-19	4499	2273	2226	1111	557	554
20-24	4502	2380	2122	1148	626	522
25-29	4948	2671	2277	1329	706	623
30-34	5216	2820	2396	1236	637	599
35-39	5807	3054	2753	1386	741	645
40-44	6074	3223	2851	1576	864	712
45-49	7024	3580	3444	1943	991	952
50-54	7301	3683	3618	1892	947	945
55-59	7229	3483	3746	1947	916	1031
60-64	8369	3979	4390	2379	1105	1274
65-69	9256	4248	5008	2838	1311	1527
70-74	8679	3887	4792	2986	1357	1629
75-79	5047	2152	2895	1787	794	993
80-84	3340	1272	2068	1207	475	732
85 i više	1956	716	1240	695	254	441
Suma	101100	49453	51647	28261	13689	14572

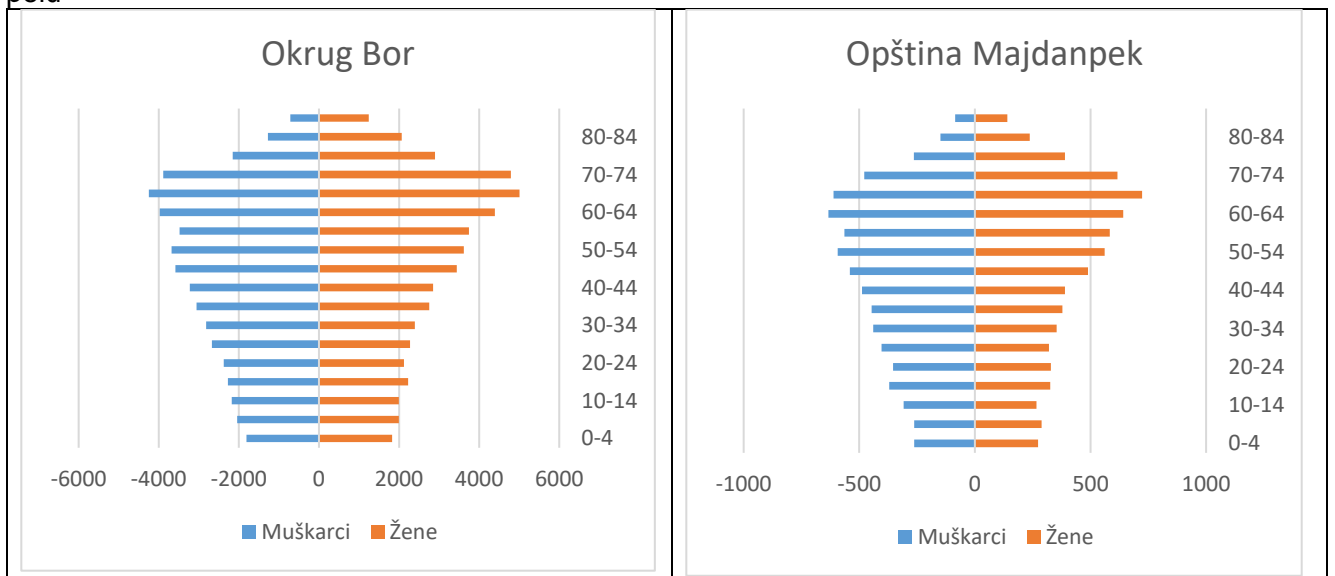
Izvor: Popis stanovništva 2022. godine (RZS Srbije)

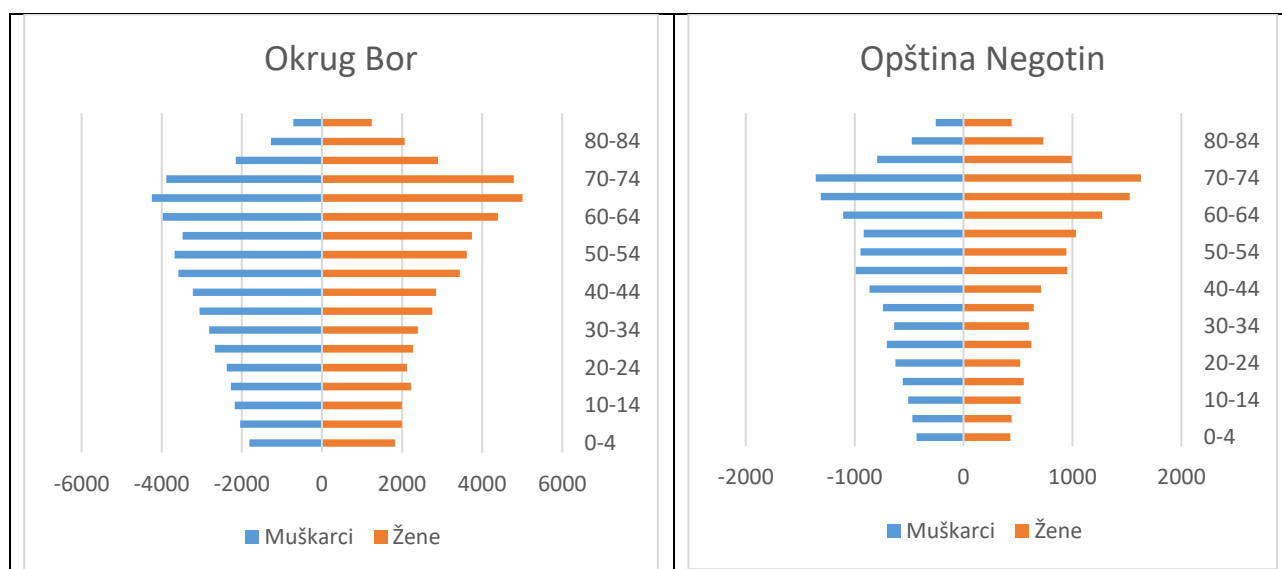
Grafikon 1. Piramida starosti stanovništva Borskog okruga i opštine Bor 2022.godine, prema polu

Grafikon 2. Piramida starosti stanovništva Borskog okruga i opštine Kladovo 2022.godine, prema polu

Grafikon 3. Piramida starosti stanovništva Borskog okruga i opštine Majdanpek 2022.godine, prema polu

Grafikon 4. Piramida starosti stanovništva Borskog okruga i opštine Negotin 2022.godine, prema polu

Stopa maskuliniteta, odnosno broj muškaraca na 1000 žena 2022.godine, na prostoru Borskog okruga je 958. Stopa maskuliniteta je u svim opštinama okruga Bor negativna.

U opštini Bor je negativna stopa maskuliniteta, sa ukupno 956 muškaraca na 1000 žena 2022. godine (Tabela 6).

Negativna stopa maskuliniteta je i u opštini Kladovo, sa ukupno 961 muškaracem na 1000 žena 2022. godine (Tabela 6).

Stopa maskuliniteta je negativna i u opštini Majdanpek, sa ukupno 992 muškaraca na 1000 žena 2022. godine (Tabela 6).

Opština Negotin ima najveću negativnu stopu maskuliniteta u odnosu na okrug u celini i sve ostale opštine okruga, sa ukupno 939 muškarca na 1000 žena 2022. godine (Tabela 6).

Tabela 6. Broj stanovnika okruga Bor i opštine Bor 2022. godine prema polu, po opštinama

Opštine/Okrug	Ukupno	Muški	Ženski	Stopa maskuliniteta
Bor	40845	19968	20877	956
Kladovo	17435	8544	8891	961
Majdanpek	14559	7252	7307	992
Negotin	28261	13689	14572	939
Borski okrug	101100	49453	51647	958

Izvor: Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prema svim relevantnim pokazateljima, stanovništvo Borskog okruga spada u kategoriju *vrlo starog* stanovništva, kao i sve opštine okruga (Tabela 7).

Tabela 7. Pokazatelji starenja stanovništva Borskog okruga u period od 2018. do 2022.godine, po opštinama

Opština/ Okrug	Pokazatelj	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Opština Bor	Zrelost (% starijih od 65 godina)	20	20,6	21,1	21,2	22,9
	Indeks starosti	148,6	151,8	153,7	153,4	167,3
Opština Kladovo	Zrelost (% starijih od 65 godina)	27,9	28,3	28,6	29,0	32,7
	Indeks starosti	232,4	233,1	234,8	235,1	282,2
Opština Majdanpek	Zrelost (% starijih od 65 godina)	22,2	22,9	23,5	24,1	25,4
	Indeks starosti	184,5	188,7	193,1	196,4	210,7
Opština Negotin	Zrelost (% starijih od 65 godina)	29,3	29,8	30,1	29,9	33,7
	Indeks starosti	239,6	245,2	250,1	251	304,0
Okrug Bor	Zrelost (% starijih od 65 godina)	24,3	24,9	25,3	25,4	28,0
	Indeks starosti	190,1	193,5	196,2	196,5	224,1

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021.godinu (RZS Srbije), Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prostor okruga Bor je u *najdubljoj demografskoj starosti*, kao i stanovništvo svih opština okruga.

Učešće stanovništva starog 65 i više godina u ukupnoj populaciji okruga Bor (**zrelost stanovništava**), pokazuje da je stanovništvo *vrlo staro*, odnosno da je udeo definisane starosne grupe populacije veći od 10% (Tabela 7).

Na teritoriji Evropskog regiona 2012.godine bilo je 15,3% starijih od 65 godina, u Nemačkoj čak petina stanovnika (20,7%), u Hrvatskoj 18,0%. U 2018. gotovo je petina (19,7%) stanovnika EU-a imala 65 ili više godina, a Srbija 19,9%.

Japan je zemlja sa najstarijim stanovništvom u svetu. Prema popisnim podacima 2011.godine udeo starijih od 65 godina je bio 7%, 2014.godine 23%, a prema proceni UN 2060.godine udeo ove populacione grupe biće čak 40%.

Procenjuje se da će 2050.godine najstarije stanovništvo u svetu biti u Japanu, Italiji, Nemačkoj i Španiji.

Indeks starosti za opštine Borski okrug u posmatranom periodu je u konstantnom porastu. Nivo indeksa je zabrinjavajuće nepovoljan, sa skoro dvostruko većim udelom stanovništva starijeg od 60 godina u odnosu na stanovništvo mlađe od 19 godina. U odnosu na indeks starosti na prostoru okruga Bor, u opštini Bor nivo indeksa je manji u posmatranom periodu, u opštini Majdanpek je nivo indeksa u konstantnom porastu i 2021.godine je ujednačen sa nivoom stopa na okrugu, a u opštinama Kladovo i Negotin je značajno veći indeks u svim godinama posmatranog perioda (Tabela 7).

Da je stanovništvo okruga Bor *staro*, potvrđuje i **prosečna starost** stanovništva po podacima popisa stanovništva 2022.godine, jer je staro stanovništvo ono čija je prosečna starost preko 30 godina.

Stanovništvo opštine Bor ima prosečnu starost 44,8 godina, manju u odnosu na Borski okrug, po podacima popisa stanovništva 2022.godine. Po polu, prosečna starost za muškarce je 43,3 godine, a 46,2 za žene.

Stanovništvo opštine Kladovo ima prosečnu starost 49,9 godina, veću u odnosu na Borski okrug, po podacima popisa stanovništva 2022.godine. Po polu, prosečna starost za muškarce je 48,2 godine, a 51,5 za žene.

Stanovništvo opštine Majdanpek ima prosečnu starost 46,8 godina, manju u odnosu na Borski okrug, po podacima popisa stanovništva 2022.godine. Po polu, prosečna starost za muškarce je 45,3 godine, a 48,2 za žene.

Stanovništvo opštine Negotin ima prosečnu starost 50,4 godine, veću u odnosu na Borski okrug, po podacima popisa stanovništva 2022.godine. Po polu, prosečna starost za muškarce je 48,8 godina, a 51,8 za žene.

Tabela 8. Tip starosne strukture stanovništva Borskog okruga i opštine Bor 2022.godine

STAROST	Borski okrug		Bor	
	broj	%	broj	%
0-14 god.	11853	11,7	5545	13,6
15-49 god.	38070	37,7	16773	41,1
50 i više god.	51177	50,6	18527	45,3
UKUPNO	101100	100	40845	100

Izvor: Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prema definisanim tipovima starosne strukture stanovništva od strane Gustava Sundberga, stanovništvo opštine Bor je *regresivnog tipa*. Zabrinjavajuća je činjenica da je samo skoro svaki deseti stanovnik mlađi od 14 godina, a da je svaki drugi stanovnik opštine starosti 50 i više godina. Udeo navedenih starosnih grupa stanovništva je neznatno povoljniji u odnosu na okrug Bor (Tabela 8).

Tabela 9. Tip starosne strukture stanovništva Borskog okruga i opštine Kladovo 2022.godine

STAROST	Borski okrug		Kladovo	
	broj	%	broj	%
0-14 god.	11853	11,7	1846	10,6
15-49 god.	38070	37,7	5941	34,1
50 i više god.	51177	50,6	9648	55,3
UKUPNO	101100	100	17435	100

Izvor: Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prema definisanim tipovima starosne strukture stanovništva od strane Gustava Sundberga, stanovništvo opštine Kladovo je *regresivnog tipa*. Zabrinjavajuća je činjenica da je samo svaki deseti stanovnik mlađi od 14 godina, a da je svaki drugi stanovnik opštine starosti 50 i više godina. Udeo navedenih starosnih grupa stanovništva je nepovoljniji u odnosu na okrug Bor (Tabela 9).

Tabela 10. Tip starosne strukture stanovništva Borskog okruga i opštine Majdanpek 2022.godine

STAROST	Borski okrug		Majdanpek	
	broj	%	broj	%
0-14 god.	11853	11,7	1661	11,4
15-49 god.	38070	37,7	5627	38,7
50 i više god.	51177	50,6	7271	49,9
UKUPNO	101100	100	14559	100

Izvor: Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prema definisanim tipovima starosne strukture stanovništva od strane Gustava Sundberga, stanovništvo opštine Majdanpek je *regresivnog tipa*. Zabrinjavajuća je činjenica da je samo svaki deseti stanovnik mlađi od 14 godina, a da je skoro svaki drugi stanovnik opštine starosti 50 i više godina. Udeo navedenih starosnih grupa stanovništva je ujednačen u odnosu na okrug Bor (Tabela 10).

Tabela 11. Tip starosne strukture stanovništva Borskog okruga i opštine Negotin 2022.godine

STAROST	Borski okrug		Negotin	
	broj	%	broj	%
0-14 god.	11853	11,7	2801	9,9
15-49 god.	38070	37,7	9729	34,4
50 i više god.	51177	50,6	15731	55,7
UKUPNO	101100	100	28261	100

Izvor: Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prema definisanim tipovima starosne strukture stanovništva od strane Gustava Sundberga, stanovništvo opštine Negotin je *regresivnog tipa*. Zabrinjavajuća je činjenica da je samo svaki deseti stanovnik mlađi od 14 godina, a da je svaki drugi stanovnik opštine starosti 50 i više godina. Udeo navedenih starosnih grupa stanovništva je znatno nepovoljniji u odnosu na okrug Bor (Tabela 11).

1.1.3. Rađanje i obnavljanje stanovništva

Demografski faktori utiču na ekonomski i socijalni razvoj društva, a rađanje i umiranje na demografski razvoj prostora.

Tabela 12. Stopa nataliteta i opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva okruga Bor u period od 2018. do 2022. godine, po opštinama

Opština/ Okrug	Pokazatelji	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	Broj stanovnika	45266	44639	43983	43193	40845
	Broj živorođenih	355	359	324	364	357
	Stopa nataliteta	7,8	8	7,4	8,4	8,7
	Broj žena 15-49 godina	9501	9343	9165	8999	8073
	Opšta stopa fertiliteta	37,4	38,4	35,4	40,4	44,2
Kladovo	Broj stanovnika	18643	18332	18002	17665	17435
	Broj živorođenih	127	123	80	113	105
	Stopa nataliteta	6,8	6,7	4,4	6,4	6,0
	Broj žena 15-49 godina	3410	3350	3306	3256	2803
	Opšta stopa fertiliteta	37,2	36,7	24,2	34,7	37,5
Majdanpek	Broj stanovnika	16437	16174	15893	15552	14559
	Broj živorođenih	103	105	92	118	104
	Stopa nataliteta	6,3	6,5	5,8	7,6	7,1
	Broj žena 15-49 godina	3141	3078	3014	2936	2586
	Opšta stopa fertiliteta	32,8	34,1	30,5	40,2	40,2
Negotin	Broj stanovnika	32654	32007	31332	30561	28261
	Broj živorođenih	191	167	159	170	157
	Stopa nataliteta	5,8	5,2	5,1	5,6	5,6
	Broj žena 15-49 godina	6145	6001	5855	5739	4607
	Opšta stopa fertiliteta	31,1	27,8	27,2	29,6	34,1
Okrug Bor	Broj stanovnika	113000	111152	109210	106971	101100
	Broj živorođenih	776	754	655	765	723
	Stopa nataliteta	6,9	6,8	6	7,2	7,2
	Broj žena 15-49 godina	22197	21772	21340	20930	18069
	Opšta stopa fertiliteta	35	34,6	30,7	36,6	40,0

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 za 2018, 2019, 2020. 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Okrug Bor predstavlja *niskonatalitetno područje*. **Stopa nataliteta** je *ekstremno niska* u posmatranom petogodišnjem period, jer je vrednost konstantno oko 7‰ (Tabela 12).

Stopa nataliteta na prostoru **opštine Bor** je *ekstremno niska* u posmatranom petogodišnjem period, jer je vrednost konstantno od 7,4‰ do 8,7‰. Opština Bor predstavlja *niskonatalitetno područje* (Tabela 12).

Opština Kladovo takođe predstavlja *niskonatalitetno područje*. Stopa nataliteta je *ekstremno niska* u posmatranom petogodišnjem period, jer je vrednost konstantno ispod 6,8‰, odnosno od 4,4‰ (Tabela 12).

Opština Majdanpek ima stopu nataliteta *ekstremno nisku* u posmatranom petogodišnjem period, jer je vrednost konstantno neznatno ispod 7‰, tako da predstavlja *niskonatalitetno područje*. Samo 2021. i 2022.godine ima vrednost stopa veću od 7‰ (7,5‰) (Tabela 12).

U posmatranom petogodišnjem periodu **opština Negotin** ima stopu nataliteta *ekstremno nisku*, jer je vrednost konstantno neznatno ispod 6‰, tako da predstavlja *niskonatalitetno područje* (Tabela 12).

Kraj 20. i početak 21.veka u Evropi se odlikuje trendom pada nataliteta sa oscilacijama različitog pravca. Stopa nataliteta je 2015.godine u **Evropskoj uniji** (EU 28) iznosila 10,1‰, u Nemačkoj 9‰, Finskoj 10,1‰, u Austriji 9,8‰, Hrvatskoj 8,9‰, Turskoj 16,9‰, Srbiji 9,3‰.

Prema bazi podataka statističkog ureda Evropske unije (Eurostat), tokom 2018.godine, prosek EU-28 iznosi 9,7‰. Najveće stope nataliteta imaju Turska (15,3‰), Gruzija (13,7‰) i Irska (12,5‰), a najmanje Italija (7,3‰), Španija (7,9‰) i Ukrajina (7,9‰), dok Srbija ima stopu od 9,2‰. Jedini porast stopa nataliteta u odnosu na 2010.godinu imaju Austrija, Litvanija, Latvija, Luksemburg, Mađarska, Holandija i Nemačka.

Nerazvijene zemlje pripadaju visokonatalitetnim područjima, i prema podacima za 2013.godinu Avganistan ima stopu od 34,1‰, Burundi 44,7‰ i Tadžikistan 33‰.

Niska **opšta stopa fertiliteta** (manja od 50‰) doprinosi negativnom trendu prirodnog kretanja stanovništva. Poslednjih pet godina, opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva okruga Bor je u konstantnom kolebanju sa rasponom stopa od 30,7‰ (2020.godine) do 40‰ godine 2022. (Tabela 12).

Opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva **opštine Bor** je u stalnom kolebanju od 44,2‰ 2022.godine do 35,4‰ 2020.godine (Tabela 12).

U posmatranom petogodišnjem periodu, opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva **opštine Kladovo** je u konstantnom kolebanju. Najveću opštu stopu fertiliteta žensko stanovništvo ima 2022.godine (37,5‰), a najmanju 2020.godine sa stopom od 24,2‰ (Tabela 12).

U period od 2018. do 2022.godine, opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva **opštine Majdanpek** je sa vrednostima stope koja su u kolebanju, i to od 30,5‰ (2020.godine) do 40,2‰ godine 2021. i 2022.(Tabela 12).

Poslednjih pet godina, opšta stopa fertiliteta ženskog stanovništva **opštine Negotin** je u konstantnom kolebanju, sa rasponom stopa od 34,1‰ (2022.godine) do 27,2‰ godine 2020. (Tabela 12).

1.1.4. Smrtnost stanovništva (mortalitet)

Stopa opšteg mortaliteta preko 12‰ karakteriše *visok mortalitet*, a ukoliko vrednosti prelaze granicu od 15‰ kategorišu se kao *vrlo visoke* stope.

U period od 2018. do 2022.godine, opšte **stope mortaliteta** stanovništva okruga Bor su vrlo visoke, sa konstantnim kolebanjem. Na 1000 stanovnika su umrle od 16 osoba do 31 osobe (Tabela 13).

Tabela 13. Opšta stopa mortaliteta stanovništva Borskog okruga u periodu od 2018. do 2022.godine, po opštinama

Opština/ Okrug	Pokazatelji	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	br. umrlih	734	752	863	1037	824
	stopa	16,2	16,8	19,6	24	20,2
Kladovo	br. umrlih	405	399	416	436	365
	stopa	21,7	21,8	23,1	24,7	20,9
Majdanpek	br. umrlih	266	294	305	371	315
	stopa	16,2	18,2	19,2	23,9	21,6
Negotin	br. umrlih	696	678	790	933	763
	stopa	21,3	21,2	25,2	30,5	27
Okrug Bor	br. umrlih	2101	2123	2374	2777	2267
	stopa	18,6	19,1	21,7	26	22,4

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 2 za 2018, 2019, 2020. 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Opšte stope mortaliteta stanovništva **opštine Bor** su vrlo visoke, sa tendencijom blagog kolebanja. Na 1000 stanovnika su umrle od 16 do 24 osobe. Stope su manje u odnosu na okrug Bor i odgovara opštem mortalitetu na području regiona i u socijalno-ekonomski razvijenim sredinama (Tabela 13).

U posmatranom period, opšte stope mortaliteta stanovništva **opštine Kladovo** su vrlo visoke, sa tendencijom kolebanja vrednosti stopa. Na 1000 stanovnika su umrle od 21 do 25 osoba. Stope su veće u odnosu na okrug Bor i odgovara opštem mortalitetu na području regiona i u socijalno-ekonomski razvijenim sredinama (Tabela 13).

U poslednjih pet godina, stope opšteg mortaliteta stanovništva **opštine Majdanpek** su vrlo visoke, sa oscilacijama vrednosti stopa. Na 1000 stanovnika su umrle od 16 do 24 osobe. Stope su neznatno manje u odnosu na okrug Bor i odgovara opštem mortalitetu na području regiona i u socijalno-ekonomski razvijenim sredinama (Tabela 13).

Opština Negotin, u posmatranom period, ima vrlo visoke opšte stope mortaliteta stanovništva, sa tendencijom kolebanja vrednosti stopa. Na 1000 stanovnika su umrle od 21 do 31 osobe. Stope su veće u odnosu na okrug Bor i odgovara opštem mortalitetu na području regiona i u socijalno-ekonomski razvijenim sredinama (Tabela 13).

Opšta stopa smrtnosti u Srbiji iznosila je 2014. godine 14,2‰. U poređenju sa bivšim jugoslovenskim republikama, opšta stopa je najviša u Srbiji, a slede Hrvatska (12,0‰), Crna Gora (9,7‰), Makedonija (9,5c), Slovenija (9,2‰) i Bosna i Hercegovina (9,1‰). Od zemalja u neposrednom okruženju u najpovoljnijem položaju po visini opšte stope mortaliteta je Albanija (7,1‰), a u najlošijem Bugarska (15,1‰). Prema podacima za 2014. godinu Bugarska ima najvišu stopu smrtnosti u Evropi, a slede Ukrajina (14,6‰) i Letonija (14,3‰).

Razlog relativno velikog broja smrtnih slučajeva u Srbiji je, pre svega, nepovoljna starosna struktura, odnosno intenzivno starenje populacije u proteklim decenijama. Prema popisnim podacima iz 2022. godine, prosečna starost stanovništva Srbije iznosila je 43,8 godina, a indeks starenja 1,5. Nepovoljnija opšta stopa smrtnosti je na prostoru okruga Bor, što korespondira sa najdubljom demografskom starošću u kojoj se nalazi stanovništvo svih opština okruga. Prosečna starost stanovništva po podacima popisa stanovništva 2022.godine, na prostoru opštine Bor je 44,7 godina,

opštine Kladovo 49,9 godina, opštine Majdanpek 46,7 godina, a opštine Negotin 50,4 godine. Takođe, indeks starenja je veoma visok i na prostoru okruga Bor, i kreće se od 1,9 do 2,2. Na nivou pojedinačnih opština okruga, vrednost indeksa starenja je: u opštini Bor, od 1,5 do 1,7; u opštini Kladovo, od 2,3 do 2,8; u opštini Majdanpek, od 1,8 do 2,1; u opštini Negotin, od 2,4 do 3.

Tabela 14. Očekivano trajanje života na rođenju stanovništva Borskog okruga u period od 2018. do 2022. godine, po polu i po opštinama

Opština/ Okrug	pol	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	Ukupno	74	74,1	73,6	72,05	71,99
	Muško	71,3	71,3	70,6	69,55	68,76
	Žensko	76,6	76,8	76,6	75,68	75,76
Kladovo	Ukupno	74,8	75,1	74,9	74,25	75,23
	Muško	72,2	71,9	71,4	71,15	72,14
	Žensko	77,3	78,2	78,5	77,67	78,38
Majdanpek	Ukupno	74,3	74,1	74,5	72,69	72,2
	Muško	71,8	71,2	71,4	69,86	69,16
	Žensko	76,7	77	77,5	75,8	75,67
Negotin	Ukupno	74,2	73,8	72,3	71,43	72,08
	Muško	71,5	71,6	69,2	68,62	67,51
	Žensko	76,9	75,9	75,3	74,54	76,21
Okrug Bor	Ukupno	73,8	74,2	73,1	71,03	73,68
	Muško	70,6	71,9	69,4	68,05	69,94
	Žensko	77	76,5	76,8	74,34	77,87

Izvor: Očekivano trajanje života živorošenih prema skraćenim aproksimativnim tablicama mortaliteta – nivo opština (RZS Srbije).

Očekivano trajanje života na rođenju je jedan od najboljih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva. Na teritoriji okruga Bor, u periodu od 2018. do 2022. godine, očekivano trajanje života je prosečno oko 74 godine, sa trendom smanjenja do 71 godine 2021.godine. Očekivano trajanje života žena je prosečno za dve do sedam godina duže u odnosu na muškarce (Tabela 14).

Na teritoriji **opštine Bor**, u periodu od 2018. do 2022. godine, očekivano trajanje života na rođenju je prosečno oko 74 godine, sa trendom smanjenja do 72 godine u poslednje dve godine posmatranja. U odnosu na Borski okrug ne postoji značajno odstupanje. Očekivano trajanje života žena je prosečno za pet do šest godina duže u odnosu na muškarce (Tabela 14).

U posmatranom period, na teritoriji **opštine Kladovo**, očekivano trajanje života na rođenju je prosečno oko 75 godine. U odnosu na Borski okrug ne postoji značajno odstupanje. Očekivano trajanje života žena je prosečno za tri do sedam godina duže u odnosu na muškarce (Tabela 14).

Opština Majdanpek, u periodu od 2018. do 2022. godine, ima očekivano trajanje života na rođenju oko 74 godine, sa trendom smanjenja do 72 godine. U odnosu na Borski okrug ne postoji značajno odstupanje. Očekivano trajanje života žena je prosečno za četiri do šest godina duže u odnosu na muškarce (Tabela 14).

U periodu od 2018. do 2022. godine, **Opština Negotin**, ima očekivano trajanje života na rođenju od 74 godine (2018.godine) do 72 godine (2021. i 2022.godine). U odnosu na Borski okrug ne postoji značajno odstupanje. Očekivano trajanje života žena je prosečno za četiri do pet godina duže u odnosu na muškarce (Tabela 14).

Prema podacima za 2010-2012 očekivano trajanje života u Srbiji iznosi 72,3 godine za muško i 77,3 godine za žensko stanovništvo. Prema podacima za 2012. godine među državama Evrope najviši nivo očekivanog trajanja života kod muškaraca zabeležen je na Islandu (81,6 godina), a najmanji u Ukrajini (66,1 godina). Žene najduže žive u Španiji (85,4 godine), a najkraće u Moldaviji (74,9 godina).

Vrednost očekivanog trajanja života na rođenju zavisi i od ekonomskog i društvenog razvoja zemlje. Tako da je 2013.godine očekivano trajanje života na rođenju u Japanu 80 godina za muškarce i 87 godina za žene. Sa druge strane je Čad, sa 51 godinom za muškarce i 53 godine za žene.

Među pokazateljima zdravstvenog stanja, **mortalitet odojčadi** je najpoznatiji, široko prihvaćen i za mnoge zemlje sveta, još uvek vrlo osetljiv indikator zdravlja, ne samo odojčadi, već i celokupne populacije. On odražava i nivo zdravlja majke, nivo antenatalne i postnatalne zaštite majke i deteta, politiku planiranja porodice, higijenske prilike i uopšte, nivo socijalno-ekonomskog razvoja društva. Pored toga, stopa smrtnosti odojčadi je koristan indikator u proceni dostupnosti, korišćenja i efektivnosti zdravstvene zaštite, a time i organizacije i kvaliteta rada zdravstvene službe.

U okviru smrtnosti po starosti, posebna pažnja se posvećuje smrtnosti u prvoj godini života. Smrtnost odojčadi je dugo bio pokazatelj socio-ekonomskih uslova u kojima živi neka populacija, a i sada je u velikoj meri njen nivo pod uticajem opšte razvijenosti nekog područja. Generalno se može reći da je smrtnost dece u prvoj godini života visoka u nerazvijenim zemljama, a niska u razvijenim, gde je usled boljeg životnog standarda i kontrole egzogenih noksi postala indikator, prvenstveno, perinatalne zaštite.

Stope mortaliteta odojčadi se smatraju *vrlo visokim* ukoliko je njihova vrednost veća od 30‰, a *vrlo niske stope* su ispod 18‰.

Struktura umiranja odojčadi prema starosti je najbolji pokazatelj intenziteta i frekvencije dejstava egzogenih i endogenih faktora kao uzroka smrti. U okviru mortaliteta odojčadi posebno se prate:

- **neonatalna smrtnost** (smrtnost odojčadi u prirodu od rođenja do 28 dana života), koja se analizira kroz dva vremenska perioda: *rana neonatalna smrtnost* (od 0-6 dana) i *kasna neonatalna smrtnost* (od 7-27 dana života);
- **perinatalni mortalitet odojčadi** podrazumeva mrtvorođenost i ranu neonatalnu smrtnost. Izražava se stopom na 1000 ukupno rođene dece u toku godine (živorođene i mrtvorođene dece).

Na rani neonatalni mortalitet deluju, skoro isključivo, endogeni faktori, nedonešenost i povrede pri porođaju, dok su česti uzroci umiranja odojčadi u postneonatalnom periodu faktori spoljne sredine (na koje se može značajnije uticati putem kvalitetne zdravstvene zaštite i zdravstvenog vaspitanja).

Stopa mortinataliteta ili mrtvorođenosti je indeks kasne fetalne smrti (posle 28 nedelja trudnoće) i predstavlja broj mrtvorodjenih na 1000 ukupno rođene dece. Na visinu stope mortinataliteta utiču brojni faktori: nepovoljna telesna građa majke, pol deteta (više je mrtvorođene muške dece), pušenje majke, određene bolesti, trovanje teškim metalima, kao i efikasnost kontrole toka trudnoće i obuhvat stručnom pomoći pri porođaju.

Perinatalni mortalitet odojčadi podrazumeva mrtvorođenost i ranu neonatalnu smrtnost. Izražava se stopom na 1000 ukupno rođene dece u toku godine (živorođene i mrtvorođene).

Tabela 15. Stope mortinataliteta i mortaliteta odojčadi na području Borskog okruga i opštine Bor u periodu 2018. do 2022. godine

Opština/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
okrug Bor	Broj ukupno rođene dece	782	758	656	773	726
	Broj živorođenih	776	754	655	765	723
	Broj mrtvorođenih	6	4	1	8	3
	Stopa mortinataliteta	7.7	5.3	1.5	10.3	4.1
	Broj umrle odojčadi	6	4	6	4	7
	Stopa mortaliteta odojčadi	7.7	5.3	9.2	5.2	9.7
Opština Bor	Broj ukupno rođene dece	356	361	324	368	359
	Broj živorođenih	355	359	324	364	357
	Broj mrtvorođenih	1	2	0	4	2
	Stopa mortinataliteta	2.8	5.5	0	10.9	5.6
	Broj umrle odojčadi	4	0	0	3	3
	Stopa mortaliteta odojčadi	11.3	0	0	8.2	8.4

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022. godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

Stopa mortinataliteta, na području Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju, u rasponu stopa od 10,3‰ do 1,5‰. U opštini Bor je za posmatrani period bilo 9 mrtvorodenih (Tabela 15).

U poslednjih pet godina, na teritoriji Borskog okruga, **stopa mortaliteta odojčadi** je sa oscilacijama vrednosti stopa, koje su *vrlo niske*. U opštini Bor je za pet godina umrlo 10 odojčadi. Stopa mortaliteta odojčadi je *vrlo niska*, sa oscilacijom stopa od 11,3‰ (2018.godine) do 0‰ (2019. i 2020. godine). Ovakav nivo stopa je samo odraz „igre malih brojeva“ (Tabela 15).

Tabela 16. Stope mortinataliteta i mortaliteta odojčadi na području Borskog okruga i opštine Kladovo u periodu 2018. do 2022. godine

Opština/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
okrug Bor	Broj ukupno rođene dece	782	758	656	773	726
	Broj živorođenih	776	754	655	765	723
	Broj mrtvorodenih	6	4	1	8	3
	Stopa mortinataliteta	7.7	5.3	1.5	10.3	4.1
	Broj umrle odojčadi	6	4	6	4	7
	Stopa mortaliteta odojčadi	7.7	5.3	9.2	5.2	9.7
Opština Kladovo	Broj ukupno rođene dece	128	123	80	114	106
	Broj živorođenih	127	123	80	113	105
	Broj mrtvorodenih	1	0	0	1	1
	Stopa mortinataliteta	7.8	0	0	8.8	9.4
	Broj umrle odojčadi	0	0	0	0	1
	Stopa mortaliteta odojčadi	0	0	0	0	9.5

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

Stopa mortinataliteta, na području Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju, u rasponu stopa od 10,3‰ do 1,5‰. U opštini Kladovo je za posmatrani period bilo 3 mrtvorodenja (Tabela 16).

U poslednjih pet godina, na teritoriji Borskog okruga, **stopa mortaliteta odojčadi** je sa oscilacijama vrednosti stopa, koje su *vrlo niske*. U opštini Kladovo je za pet godina umrlo 1 odojče. Stopa mortaliteta odojčadi je *vrlo niska*, sa oscilacijom stope od 9,5‰ (2022.godine). Ovakav nivo stopa je samo odraz „igre malih brojeva“ (Tabela 16).

Tabela 17. Stope mortinataliteta i mortaliteta odojčadi na području Borskog okruga i opštine Majdanpek u periodu 2018. do 2022. godine

Opština/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
okrug Bor	Broj ukupno rođene dece	782	758	656	773	726
	Broj živorođenih	776	754	655	765	723
	Broj mrtvorodenih	6	4	1	8	3
	Stopa mortinataliteta	7.7	5.3	1.5	10.3	4.1
	Broj umrle odojčadi	6	4	6	4	7
	Stopa mortaliteta odojčadi	7.7	5.3	9.2	5.2	9.7
Opština Majdanpek	Broj ukupno rođene dece	104	106	92	118	104
	Broj živorođenih	103	105	92	118	104
	Broj mrtvorodenih	1	1	0	0	0
	Stopa mortinataliteta	9.6	9.4	0	0	0
	Broj umrle odojčadi	0	0	0	0	0
	Stopa mortaliteta odojčadi	0	0	0	0	0

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

Stopa mortinataliteta, na području Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju, u rasponu stopa od 10,3‰ do 1,5‰. U opštini Majdanpek je za posmatrani period bilo 2 mrtvorodenja (Tabela 17).

U poslednjih pet godina, na teritoriji Borskog okruga, **stopa mortaliteta odojčadi** je sa oscilacijama vrednosti stopa, koje su *vrlo niske*. U opštini Majdanpek za pet godina je nije umrlo ni jedno odojče (Tabela 17).

Tabela 18. Stope mortinataliteta i mortaliteta odojčadi na području Borskog okruga i opštine Negotin u periodu 2018. do 2022. godine

Opština/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
okrug Bor	Broj ukupno rođene dece	782	758	656	773	726
	Broj živorođenih	776	754	655	765	723
	Broj mrtvorodenih	6	4	1	8	3
	Stopa mortinataliteta	7.7	5.3	1.5	10.3	4.1
	Broj umrle odojčadi	6	4	6	4	7
	Stopa mortaliteta odojčadi	7.7	5.3	9.2	5.2	9.7
Opština Negotin	Broj ukupno rođene dece	194	168	160	173	157
	Broj živorođenih	191	167	159	170	157
	Broj mrtvorodenih	3	1	1	3	0
	Stopa mortinataliteta	15.5	6	6.3	17.3	0
	Broj umrle odojčadi	2	4	6	1	3
	Stopa mortaliteta odojčadi	10.5	24	37.7	5.9	19.1

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

Stopa mortinataliteta, na području Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju, u rasponu stopa od 10,3‰ do 1,5‰. U opštini Negotin je za posmatrani period bilo 8 mrtvorodenja (Tabela 18).

U poslednjih pet godina, na teritoriji Borskog okruga, **stopa mortaliteta odojčadi** je sa oscilacijama vrednosti stopa, koje su *vrlo niske*. U opštini Negotin je za pet godina umrlo 15 odojčadi. Stopa mortaliteta odojčadi je *vrlo niska*, u rasponu od 5,9‰ 2021.godine do 37,7‰ 2020.godine. Ovakav nivo stopa je samo odraz „igre malih brojeva“ (Tabela 18).

Stopa mortinataliteta, na području Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju, sa ukupno 22 mrtvorodenih u period od 2018. do 2022.godine. Ova stopa prosečno godišnje iznosi 5,8/1000 ukupno rođene dece (Tabela 15,16,17,18).

U poslednjih pet godina, na teritoriji Borskog okruga, **stopa mortaliteta odojčadi** je sa oscilacijama vrednosti stopa, koje su *vrlo niske*. Za pet godina na prostoru okruga Bor umrlo je 27 odojčeta. Stopa mortaliteta odojčadi je *vrlo niska*, sa stopa od 9,7‰ 2022.godine do 5,2‰ 2021.godine. Ovakav nivo stopa je samo odraz „igre malih brojeva“ (Tabela 15,16,17,18).

U razvijenim zemljama stopa mortaliteta odojčadi je manja od 5‰, a dominira smrtnost nastala u prvih šest dana života. Stopa smrtnosti odojčadi 2014. godine u Evropskoj uniji bila je samo 3,7‰. Još nižu stopu imale su Finska 2,2‰ i Slovenija 1,8‰, ali je zato stopa mortaliteta odojčadi u Turskoj 11,1‰ i čak 70,2 promila 2013.godine u Avganistanu i 88,5‰ u Čadu. Za samo tri godine, 2017.godine, stopa smrtnosti odojčadi u Evropskoj uniji je 3,6‰, a u Srbiji 4,7‰. Najmanju stopu imaju Kipar i Crna Gora (1,3‰), a najveću Azerbejdžan (11,8‰), Gruzija (9,6‰), kao i Turska i Severna Makedonija (9,2‰).

Razvoj naučnih saznanja u oblasti medicine koja su dovela do unapređenja prevencije, dijagnostike i lečenja, produženje životnog veka, bolji socijalno-ekonomski uslovi i razvoj zdravstvene delatnosti, doveli su do značajnih promena u **strukturi mortaliteta**. Promene se ogledaju u smanjenju učešća zaraznih bolesti i većem udelu hroničnih masovnih nezaraznih oboljenja. Ovde treba naglasiti da je obolevanje, a posledično i smrtnost od AIDS-a u porastu. Takođe, novootkrivena respiratorna zarazna oboljenja sa visokom stopom letaliteta, kao i druga slična zarazna oboljenja treba da budu, svakako, u žiži interesovanja zdravstvene delatnosti. Za sada, ove bolesti nisu uzele značajnog udela u ukupnoj smrtnosti.

Tabela 19. Umrli prema uzrocima smrti u **opštini Bor** u period od 2018. do 2022.godine

Grupe bolesti prema MKB-X	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	352	48.1	423	56.3	427	49.5	422	40.6	376	45.6
Tumori (C00-D48)	172	23.5	132	17.6	129	14.9	126	12.1	152	18.4
Covid-19 (U00-U89)					95	11.0	242	23.3	76	9.2
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	48	6.5	45	6.0	52	6.0	62	6.0	59	7.2
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	25	3.4	27	3.6	38	4.4	63	6.1	36	4.4
Bolesti mokraćno-polnog sistema (N00-N99)	22	3.0	31	4.1	25	2.9	26	2.5	24	2.9
Povrede, trovanja i ostale posledice spolj.uzroka (S00-T98)	30	4.1	26	3.5	29	3.4	23	2.2	23	2.8
Bolesti sistema za varenje (K00-K99)	20	2.7	24	3.2	15	1.7	9	0.9	20	2.5
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	31	4.2	21	2.8	28	3.2	32	3.1	19	2.3
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	11	1.5	8	1.1	5	0.6	9	0.9	15	1.8
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	12	1.6	6	0.8	11	1.3	12	1.2	13	1.6
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	1	0.1	1	0.1	2	0.2	2	0.2	3	0.4
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L90)	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	2	0.2
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	3	0.4	5	0.7	5	0.6	3	0.3	2	0.2
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)	4	0.5	0	0.0	0	0.0	2	0.2	2	0.2
Urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q00-Q99)	0	0.0	1	0.1	0	0.0	2	0.2	1	0.1
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	2	0.3	1	0.1	0	0.0	1	0.1	1	0.1
Trudnoća, rađanje i babinje (O00-O99)	0	0.0	0	0.0	1	0.1	0	0.0	0	0
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0
UKUPNO	734	100	752	100	863	100	1037	100	824	100

Izvor: DEM-2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Tokom posmatranog petogodišnjeg perioda, najveći udeo u smrtnosti stanovništva opštine Bor ima grupa bolesti sistema krvotoka, sa udelom koji se kreće od 40,6% (2021.godine) do 56,3% (2019.godine). Tumori se nalaze na drugom mestu uzroka smrti, sa oko 20% ukupno umrlih. Na trećem mestu po učestalosti su bolesti sistema za disanje ili simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi, sve do 2020. godine, kada je Covid-19 treći po udelu u smrtnosti sve do 2022.godine, izuzev 2021.godine kada je drugi. Slede bolesti sa malim udelom u ukupnom mortalitetu, i to sa različitim rangom udela po godinama posmatranog perioda (Tabela 19).

Tabela 20. Umrli prema uzrocima smrti u **opštini Kladovo** u period od 2018. do 2022.godine

Grupe bolesti prema MKB-X	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	273	67.2	261	65.4	238	57.2	222	51	211	57.8
Tumori (C00-D48)	56	13.8	57	14.3	61	14.7	52	12	44	12
Covid-19 (U00-U89)					44	10.5	80	18.3	21	5.8
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	12	3.1	8	2	9	2.2	19	4.4	17	4.7
Bolesti mokraćno-polnog sistema (N00-N99)	9	2.2	5	1.3	10	2.4	5	1.1	17	4.7
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	16	3.9	16	4	11	2.6	7	1.6	12	3.3
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	8	2.1	5	1.3	9	2.2	11	2.5	11	3
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	7	1.7	8	2	3	0.7	7	1.6	10	2.7
Povrede, trovanja i ostale posledice spolj.uzroka (S00-T98)	8	2.1	10	2.5	7	1.7	7	1.6	8	2.2
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	2	0.5	1	0.3	6	1.4	3	0.7	6	1.6
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	10	2.5	24	6	14	3.4	19	4.4	2	0.5
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	1	0.2	2	0.5	0	0	1	0.2	2	0.5
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	1	0.2	1	0.3	0	0	1	0.2	1	0.3
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L90)		0	0	0	2	0.5	1	0.2	1	0.3
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	2	0.5	1	0.3	2	0.5	1	0.2	1	0.3
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)		0	0	0	0	0	0	0	1	0.3
Urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q00-Q99)		0			0	0	0	0	0	0
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudnoća, rađanje i babinje (O00-O99)		0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	405	100	399	100	416	100	436	100	365	100

Izvor: DEM-2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Tokom posmatranog petogodišnjeg perioda, najveći udeo u smrtnosti stanovništva opštine Kladovo ima grupa bolesti sistema krvotoka, sa udelom koji se kreće od 51% (2021.godine) do 67,2% (2018.godine). Tumori se nalaze na drugom mestu uzroka smrti, sa od 12% do 14,7% ukupno umrlih. Tokom 2020.godine, na trećem mestu po učestalosti je grupa bolesti COVID-19, a 2021.godine na drugom mestu, dok 2022.godine na trećem mestu. Slede bolesti sa malim udelom u ukupnom mortalitetu, i to sa različitim rangom udela po godinama posmatranog perioda (Tabela 20).

Tabela 21. Umrli prema uzrocima smrti u **opštini Majdanpek** u period od 2018. do 2022.godine

Grupe bolesti prema MKB-X	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	144	54.1	150	51	156	51.1	162	43.7	159	50.6
Tumori (C00-D48)	50	18.8	59	20.1	46	15.1	36	9.7	53	16.8
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	9	3.3	19	6.5	19	6.2	31	8.4	37	11.7
Covid-19 (U00-U89)					26	8.5	75	20.2	20	6.4
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	8	3	14	4.8	10	3.3	16	4.3	12	3.9
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	9	3.4	11	3.7	7	2.3	13	3.5	9	2.8
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	8	3	6	2	8	2.6	9	2.5	6	1.9
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	7	2.6	13	4.4	6	2	3	0.8	5	1.6
Povrede, trovanja i ostale posledice spolj.uzroka (S00-T98)	14	5.3	12	4.1	13	4.3	16	4.3	5	1.6
Bolesti mokraćno-polnog sistema (N00-N99)	10	3.7	4	1.4	6	2	6	1.6	3	0.9
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	2	0.8	1	0.3	4	1.3	1	0.3	3	0.9
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	1	0.4	3	1	0	0	1	0.3	2	0.6
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	2	0.8	2	0.7	2	0.7	0	0	1	0.3
Urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q00-Q99)	0	0	0	0	1	0.3	2	0.4	0	0
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	2	0.8	0	0	1	0.3	0	0	0	0
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L98)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudnoća, rađanje i babinje (O00-O99)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	266	100	294	100	305	100	371	100	315	100

Izvor: DEM-2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Tokom posmatranog petogodišnjeg perioda, najveći udeo u smrtnosti stanovništva opštine Majdanpek ima grupa bolesti sistema krvotoka, sa udelom koji se kreće od 54,1% (2018.godine) do 43,7% (2021.godine). Tumori se nalaze na drugom mestu uzroka smrti, sa rasponom udela od 9,7% do 20,1%. Tokom 2020.godine, na trećem mestu po učestalosti je grupa bolesti COVID-19, a 2021.godine na drugom mestu, dok je 2022.godine na četvrtom mestu. Slede bolesti sa malim udelom u ukupnom mortalitetu, i to sa različitim rangom udela po godinama posmatranog perioda (Tabela 21).

Tabela 22. Umrli prema uzrocima smrti u **opštini Negotin** u period od 2018. do 2022.godine

Grupe bolesti prema MKB-X	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	390	56	368	54.3	434	54.9	416	44.6	395	51.8
Tumori (C00-D48)	108	15.5	99	14.6	90	11.4	82	8.8	84	11.1
Covid-19 (U00-U89)					70	8.9	219	23.5	58	7.6
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	37	5.3	30	4.4	36	4.6	37	4	48	6.2
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	35	5	37	5.5	22	2.8	36	3.9	47	6.2
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	32	4.6	35	5.2	30	3.8	37	4	33	4.3
Bolesti mokraćno-polnog sistema (N00-N99)	19	2.8	22	3.2	26	3.3	23	2.5	32	4.2
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	30	4.3	16	2.4	20	2.5	17	1.8	22	2.9
Povrede, trovanja i ostale posledice spolj.uzroka (S00-T98)	14	2.1	30	4.4	12	1.5	15	1.6	13	1.7
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	17	2.4	26	3.8	18	2.3	33	3.4	12	1.6
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	9	1.2	7	1	12	1.5	13	1.4	11	1.4
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	1	0.2	2	0.3	3	0.4	3	0.3	0	0
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	2	0.3	2	0.3	7	0.9	2	0.2	5	0.6
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)	2	0.3	3	0.4	5	0.6	0	0	2	0.3
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	0	0	0	0	3	0.4	0	0	1	0.1
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L90)	0	0	0	0	1	0.1	0	0	0	0
Urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q00-Q99)	0	0	1	0.1	1	0.1	0	0	0	0
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudnoća, rađanje i babinje (O00-O99)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	696	100	678	100	790	100	933	100	763	100

Izvor: DEM-2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Tokom posmatranog petogodišnjeg perioda, najveći udeo u smrtnosti stanovništva opštine Negotin ima grupa bolesti sistema krvotoka, sa udelom koji se kreće od 44,6% (2021.godine) do 56% (2018.godine). Tumori se nalaze na drugom mestu uzroka smrti, sa neznatno manje od 15% ukupno umrlih. Tokom 2020. i 2022.godine, na trećem mestu po učestalosti je grupa bolesti COVID-19, a 2021.godine je na drugom mestu. Slede bolesti sa malim udelom u ukupnom mortalitetu, i to sa različitim rangom udela po godinama posmatranog perioda (Tabela 22).

Tabela 23. Umrli prema uzrocima smrti za **okrug Bor** u period od 2018. do 2022.godine

Grupe bolesti prema MKB-X	2018.		2019.		2020.		2021.		2022.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	1159	55.1	1202	56.6	1255	52.9	1222	44	1141	50.3
Tumori (C00-D48)	386	18.4	347	16.3	326	13.7	296	10.7	333	14.7
Covid-19 (U00-U89)					235	9.9	616	22.2	175	7.8
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	106	5	102	4.8	116	4.9	149	5.4	161	7.1
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	61	2.9	59	2.8	38	1.6	61	2.2	78	3.4
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	79	3.9	75	3.5	77	3.2	96	3.4	75	3.3
Bolesti mokraćno-polnog sistema (N00-N99)	60	2.8	62	2.9	67	2.8	60	2.1	76	3.3
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	73	3.5	69	3.3	52	2.2	36	1.3	59	2.6
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	61	2.9	88	4.1	77	3.2	128	4.6	59	2.6
Povrede, trovanja i ostale posledice spolj.uzroka (S00-T98)	66	3.1	78	3.7	61	2.6	61	2.2	49	2.2
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	24	1.2	17	0.8	25	1.1	27	1	27	1.3
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	9	0.4	9	0.4	22	0.9	9	0.3	16	0.7
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	5	0.2	7	0.3	7	0.3	6	0.2	6	0.3
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)	6	0.3	3	0.1	5	0.2	2	0.1	5	0.2
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	5	0.2	2	0.1	4	0.2	2	0.1	3	0.1
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L90)	1	0.1	1	0	4	0.2	2	0.1	3	0.1
Urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q00-Q99)	0	0	2	0.1	2	0.1	4	0.1	1	0
Trudnoća, rađanje i babinje (O00-O99)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	2101	100	2123	100	2374	100	2777	100	2267	100

Izvor: DEM-2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godinu (RZS Srbije)

Tokom posmatranog petogodišnjeg perioda, najveći udeo u smrtnosti stanovništva okruga Bor ima grupa bolesti sistema krvotoka, sa udelom koji se kreće od 44% (2021.godine) do 56,6% (2019.godine). Tumori se nalaze na drugom mestu uzroka smrti, sa udelom koji beleži konstantni trend smanjenja od 18,4% do 10,7% (2021.godine) i porastom 2022.godine (14,7%) u ukupnom broju umrlih. Tokom 2020. i 2022.godine, na trećem mestu po učestalosti je grupa bolesti COVID-19, a 2021.godine na drugom mestu. Slede bolesti sa malim udelom u ukupnom mortalitetu, i to sa različitim rangom udela po godinama posmatranog perioda (Tabela 23).

1.1.5. Prirodni priraštaj

Jedna od determinanti dinamike stanovništva je i prirodni priraštaj, koji nastaje kao rezultat delovanja nataliteta i mortaliteta.

Tabela 24. Prirodni priraštaj u Borskom okrugu i opštini Bor u period od 2018. do 2022.godine

Godina	Borski okrug				Opština Bor			
	Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj		Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj	
			Broj	Stopa			Broj	Stopa
2018	776	2101	-1325	-11.7	355	734	-379	-8.4
2019	754	2123	-1369	-12.3	359	752	-393	-8.8
2020	655	2374	-1719	-15.7	324	863	-539	-12.3
2021	765	2777	-2012	-18.8	364	1037	-673	-15.6
2022	723	2267	-1544	-15.3	357	824	-467	-11.4

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

Prirodni priraštaj u **opštini Bor** je sa negativnim predznakom, kao i na teritoriji Borskog okruga, u periodu od 2018. do 2022.godine, ali sa vrednostima stopa koje su povoljnije u odnosu na okrug (Tabela 24).

Tabela 25. Prirodni priraštaj u Borskom okrugu i opštini Kladovo u period od 2018. do 2022.godine

Godine	Borski okrug				Opština Kladovo			
	Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj		Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj	
			Broj	Stopa			Broj	Stopa
2018	776	2101	-1325	-11.7	127	405	-278	-14.9
2019	754	2123	-1369	-12.3	123	399	-276	-15.1
2020	655	2374	-1719	-15.7	80	416	-336	-18.7
2021	765	2777	-2012	-18.8	113	436	-323	-18.3
2022	723	2267	-1544	-15.3	105	365	-260	-14.9

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

U **opštini Kladovo**, prirodni priraštaj je sa negativnim predznakom, kao i na teritoriji Borskog okruga, u periodu od 2018. do 2022.godine, ali sa vrednostima stopa koje su nepovoljnije u odnosu na okrug (Tabela 25).

Tabela 26. Prirodni priraštaj u Borskom okrugu i opštini Majdanpek u period od 2018. do 2022.godine

Godine	Borski okrug				Opština Majdanpek			
	Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj		Broj živorođenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj	
			Broj	Stopa			Broj	Stopa
2018	776	2101	-1325	-11.7	103	266	-163	-9.9
2019	754	2123	-1369	-12.3	105	294	-189	-11.7
2020	655	2374	-1719	-15.7	92	305	-213	-13.4
2021	765	2777	-2012	-18.8	118	371	-253	-16.3
2022	723	2267	-1544	-15.3	104	315	-211	-14.5

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

U period od 2018. do 2022.godine, u **opštini Majdanpek** je prirodni priraštaj sa negativnim predznakom, kao i na teritoriji Borskog okruga, sa vrednostima stopa koje su povoljnije u odnosu na okrug u celini (Tabela 26).

Tabela 27. Prirodni priraštaj u Borskom okrugu i opštini Negotin u period od 2018. do 2022.godine

Godina	Borski okrug				Opština Negotin			
	Broj živorodenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj		Broj živorodenih	Broj umrlih	Prirodni priraštaj	
			Broj	Stopa			Broj	Stopa
2018	776	2101	-1325	-11.7	191	696	-505	-15.5
2019	754	2123	-1369	-12.3	167	678	-511	-16
2020	655	2374	-1719	-15.7	159	790	-631	-20.1
2021	765	2777	-2012	-18.8	170	933	-763	-25
2022	723	2267	-1544	-15.3	157	763	-606	-21.4

Izvor: Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije); DEM 1 i DEM 2 za 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022. godinu (RZS Srbije)

U **opštini Negotin**, prirodni priraštaj je sa negativnim predznakom, kao i na teritoriji Borskog okruga, u periodu od 2018. do 2022.godine, ali sa vrednostima stopa koje su nepovoljnije u odnosu na okrug (Tabela 27).

1.1.6. Sklopljeni i razvedeni brakovi

Reprodukcija stanovništva se i dalje najčešće ostvaruje u okviru bračne zajednice, odnosno porodice. U Republici Srbiji oko 75% živorođene dece rađa se u bračnoj zajednici.

Tabela 28. Pokazatelji zaključivanja i razvoda brakova na teritoriji Borskog okruga u periodu od 2018. do 2022. godine, po opštinama

Opština/ Okrug	Pokazatelji	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Opština Bor	Broj zaključenih brakova	227	219	130	212	194
	Broj zaključenih brakova na 1000 stanovnika	5	4,9	3	4.9	4.7
	Broj razvedenih brakova	104	101	90	89	81
	Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika	2,3	2,3	2	2.1	2
	Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih br.	458,1	461,2	692,3	419.8	417.5
Opština Kladovo	Broj zaključenih brakova	112	115	54	93	83
	Broj zaključenih brakova na 1000 stanovnika	6	6,3	3	5.3	4.8
	Broj razvedenih brakova	19	32	34	33	34
	Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika	1	1,7	1,9	1.9	2
	Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih br.	169,6	278,3	629,6	354.8	409.6
Opština Majdanpek	Broj zaključenih brakova	72	80	45	71	67
	Broj zaključenih brakova na 1000 stanovnika	4,4	4,9	2,8	4.6	4.6
	Broj razvedenih brakova	29	36	30	19	27
	Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika	1,8	2,2	1,9	1.2	1.9
	Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih br.	402,8	450	666,7	267.6	403
Opština Negotin	Broj zaključenih brakova	180	158	99	131	135
	Broj zaključenih brakova na 1000 stanovnika	5,5	4,9	3,2	4.3	4.8
	Broj razvedenih brakova	71	82	54	76	64
	Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika	2,2	2,6	1,7	2.5	2.3
	Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih br.	394,4	519	545,5	580.2	474.1
Okrug Bor	Broj zaključenih brakova	591	572	328	507	479
	Broj zaključenih brakova na 1000 stanovnika	5,2	5,1	3	4.7	4.7
	Broj razvedenih brakova	223	251	208	217	206
	Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika	2	2,3	1,9	2	2
	Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih br.	377,3	438,8	634,1	428	430.1

Izvor: Osnovni pokazatelji o zaključenim i razvedenim brakovima 2018, 2019, 2020, 2021. i 2022.godine (RZS Srbije); Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika **okruga Bor**, u periodu od 2018. do 2022.godine, je u konstantnom kolebanju i kreće se od 5,2‰ (2018.godine) do 3‰ (2020.godine). Ovakve **stope nupcijaliteta** u okrugu Bor u odnosu na Republiku Srbiju i Region Južne i Istočne Srbije je ujednačen (Tabela 28).

U period od 2018. do 2022.godine, broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika **opštine Bor** se kreće od 3‰ (2020.godine) do 5‰ (2018.godine). Ovakve stope nupcijaliteta u opštini Bor su ujednačenog nivoa stopa u odnosu na okrug Bor. U odnosu na Republiku Srbiju je manji broj sklopljenih brakova sve do 2020.godine, kada je ujednačen, a u odnosu na Region Južne i Istočne Srbije broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika opštine Bor je ujednačen (Tabela 28).

U **opštini Kladovo**, broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika, u periodu od 2018. do 2022.godine, kreće se od 3‰ (2020.godine) do 6,3‰ (2019.godine). Ovakve stope nupcijaliteta u opštini Kladovo su sa većim nivoom stopa u odnosu na okrug Bor. U odnosu na Republiku Srbiju i Region Južne i Istočne Srbije, broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika opštine Kladovo je veći (Tabela 28).

U posmatranom period, broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika **opštine Majdanpek** je u konstantnom kolebanju, i to od 2,8‰ (2020.godine) do 4,9‰ (2019.godine). Ovakve stope nupcijaliteta u opštini Majdanpek su sa većin nivoom stopa u odnosu na okrug Bor, koji se postepeno ujednačava. U odnosu na Region Južne i Istočne Srbije, broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika opštine Majdanpek je veći, a ujednačen je sa Republikom Srbijom (Tabela 28).

Stope nupcijaliteta u **opštini Negotin** su u stalnom kolebanju, sa vrednostima stopa od 5,5‰ (2018.godine) do 3,2‰ (2020.godine). Broj sklopljenih brakova na 1000 stanovnika opštine Negotin, je ujednačen u odnosu na okrug Bor, kao i u odnosu na Republiku Srbiju i Region Južne i Istočne Srbije (Tabela 28).

Stopa divorcijaliteta, na prostoru okruga Bor je u blagom kolebanju i sa rasponom vrednosti stopa od 1,9‰ (2020.godine) do 2,3‰ (2019.godine). U odnosu na broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika Republike Srbije i Regiona Južne i Istočne Srbije, okrug Bor ima zastupljenije razvode (Tabela 28).

Broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika **opštine Bor** je u stalnom kolebanju u posmatranom periodu. Stopa divorcijaliteta je ujednačena sa stopama na prostoru okruga Bor sa rasponom vrednosti stopa od 2,3‰ (2018. i 2019.godine) do 2‰ (2020. i 2022.godine). U odnosu na stope na prostoru Republike Srbije i Regiona Južne i Istočne Srbije, razvodi su zastupljeniji u opštini Bor (Tabela 28).

U **opštini Kladovo**, broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika je u stalnom kolebanju u posmatranom periodu. Stopa divorcijaliteta je sa rasponom vrednosti stopa od 1‰ (2018.godine) do 2‰ (2022.godine). Nivo stopa je manji u odnosu na okrug Bor, a neznatno većim u odnosu na stope Republike Srbije i Regiona Južne i Istočne Srbije (Tabela 28).

Opština Majdanpek ima broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika koji je u stalnom kolebanju u posmatranom period od 1,2‰ (2021.godine) do 2,2‰ (2019.godine). U odnosu na okrug Bor, stope su veće, a u odnosu na Republike Srbije i Region Južne i Istočne Srbije razvodi su značajno zastupljeniji u opštini Majdanpek (Tabela 28).

U period od 2018. do 2022.godine, broj razvedenih brakova na 1000 stanovnika **opštine Negotin** je u stalnom kolebanju u posmatranom period. Stopa divorcijaliteta je sa rasponom vrednosti stopa od 1,7‰ (2020.godine) do 2,6‰ (2019.godine), koje su veće u odnosu na okrug Bor. U odnosu na stope Republike Srbije i Regiona Južne i Istočne Srbije, razvodi su značajno zastupljeniji u opštini Negotin (Tabela 28).

Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih brakova u Borskom okrugu je u konstantnom kolebanju, sa rasponom stopa divorcijaliteta od 377,3‰ (2018.godine) do 634,1‰ (2020.godine).

Tokom 2022.godine je skoro svaki drugi ili treći brak razveden, a u Republici Srbiji i Regionu Južne i Istočne Srbije svaki treći ili četvrti (Tabela 28).

U **opštini Bor** je broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih brakova u konstantnom kolebanju, sa rasponom stopa divorcijaliteta od 417,5‰ (2022.godine) do 692,3‰ (2020.godine). Tokom 2022. godine od tri sklopljena braka skoro svaki drugi ili treći brak je razveden, a u Republici Srbiji i Regionu Južne i Istočne Srbije svaki treći ili četvrti (Tabela 28).

Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih brakova u **opštini Kladovo** je u konstantnom kolebanju, sa rasponom stopa divorcijaliteta od 169,6‰ (2018.godine) do 629,6‰ (2020.godine). Tokom 2022.godine od tri sklopljena braka skoro svaki treći brak je razveden, a u Republici Srbiji i Regionu Južne i Istočne Srbije svaki treći ili četvrti (Tabela 28).

Opština Majdanpek ima konstantno kolebanje broja razvedenih brakova na 1000 zaključenih brakova, sa rasponom stopa divorcijaliteta od 267,6‰ (2021.godine) do 666,7‰ (2020.godine). Tokom 2021.godine od tri sklopljena braka skoro svaki treći brak je razveden, kao i u Republici Srbiji i Regionu Južne i Istočne Srbije svaki treći ili četvrti (Tabela 28).

Broj razvedenih brakova na 1000 zaključenih brakova u **opštini Negotin** je u konstantnom kolebanju, sa rasponom stopa divorcijaliteta od 394,4‰ (2018.godine) do 580,2‰ (2021.godine). Tokom 2022.godine svaki drugi brak je razveden, a u Republici Srbiji i Regionu Južne i Istočne Srbije svaki treći ili četvrti (Tabela 28).

1.2. Socijalno-ekonomski pokazatelji

Za organizaciju i funkcionisanje sistema zdravstvene zaštite, kao i za zdravstveno stanje stanovništva značajni su i socio-ekonomski pokazatelji.

Tabela 29. Ukupan broj zaposlenih i stopa zaposlenosti na teritoriji Borskog okruga u periodu od 2018. do 2022. godine, po opštinama

Opština/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	Broj zaposlenih	12569	13456	12962	14336	16193
	Stopa na 1000 stanovnika	277.67	301.4	294.7	331.9	396.4
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	419.65	458.6	440	497.3	624.4
Kladovo	Broj zaposlenih	4731	5102	4778	4727	4789
	Stopa na 1000 stanovnika	253.77	278.3	265.4	267.6	274.7
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65.g)	416.68	460.4	428.3	432.4	484.5
Majdanpek	Broj zaposlenih	4186	4209	4061	4119	4093
	Stopa na 1000 stanovnika	254.67	260.2	255.5	264.9	281.1
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	386.13	398	383	399	444.7
Negotin	Broj zaposlenih	7675	7527	7431	7360	7199
	Stopa na 1000 stanovnika	235.04	235.2	237.2	240.8	394.2
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65.g)	391.18	394	387.8	393.4	451.4
Okrug Bor	Broj zaposlenih	29161	30294	29232	30542	32274
	Stopa na 1000 stanovnika	258.06	272.5	267.7	285.5	319.2
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	406.33	432.1	415.3	444	529.4

Izvor: Podaci o registrovanoj zaposlenosti u Republici Srbiji (RZS Srbije); Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Stopa zaposlenosti na prostoru Borskog okruga, je u konstantnom kolebanju u rasponu stopa od 258,1‰ (2018.godine) do 319,2‰ (2022.godine). U posmatranom petogodišnjem period, na prostoru okruga Bor na 1000 radno aktivnih stanovnika prosečno je 445,4 zaposlenih (Tabela 29).

Na prostoru **opštine Bor**, stopa zaposlenosti je u konstantnom kolebanju, sa trendom porasta. Najmanja stopa zaposlenosti je 2018.godine (sa stopom 277,7‰), a najveća 2022.godine (396,4‰). Stoga je prosečna godišnja stopa zaposlenosti u posmatranom petogodišnjem periodu veća u opštini Bor u odnosu na okrug Bor, sa 320,4 zaposlena na 1000 stanovnika, odnosno 280,6‰. U posmatranom petogodišnjem period, na prostoru opštine Bor na 1000 radno aktivnih stanovnika prosečno je 488 zaposlenih (Tabela 29).

U period od 2018. do 2022.godine, na prostoru **opštine Kladovo**, stopa zaposlenosti je u konstantnom kolebanju, sa vrednostima stopa od 253,8‰ (2018.godine) do 278,3‰. (2019.godine) Stoga je prosečna godišnja stopa zaposlenosti u posmatranom petogodišnjem periodu manja u opštini Kladovo u odnosu na okrug Bor, sa 268 zaposlena na 1000 stanovnika, odnosno 280,6‰. U posmatranom petogodišnjem period, na prostoru opštine Kladovo na 1000 radno aktivnih stanovnika prosečno je 444,5 zaposlena (Tabela 29).

Opština Majdanpek, u period od 2018. do 2022.godine, ima stope zaposlenosti koje su u konstantnom kolebanju. Najmanja stopa zaposlenosti je 2018.godine (sa stopom 254,7‰), a najveća 2022.godine (281,1‰). Stoga je prosečna godišnja stopa zaposlenosti u posmatranom petogodišnjem periodu manja u opštini Majdanpek u odnosu na okrug Bor, sa 263,3 zaposlena na 1000 stanovnika, odnosno 280,6‰. U posmatranom petogodišnjem period, na prostoru opštine Majdanpek na 1000 radno aktivnih stanovnika prosečno je 402,2 zaposlena (Tabela 29).

U posmatranom petogodišnjem period, **Opština Negotin** ima stope zaposlenosti koje su u porastu. Najmanja stopa zaposlenosti je 2018.godine (sa stopom 235‰), a najveća 2022.godine (394,2‰). Stoga je prosečna godišnja stopa zaposlenosti u posmatranom petogodišnjem periodu manja u opštini Negotin u odnosu na okrug Bor, sa 268,5 zaposlenih na 1000 stanovnika, odnosno 280,6‰. U posmatranom petogodišnjem period, na prostoru opštine Negotin na 1000 radno aktivnih stanovnika prosečno je 403,6 zaposlenih (Tabela 29).

Prosečna godišnja stopa nezaposlenosti radnoaktivnog stanovništva okruga Bor, u periodu od 2018. do 2022.godine, je 130,5‰. **Stopa nezaposlenosti** je u konstantnom smanjenju u rasponu stopa od 150‰ (2018.godine) do 118 nezaposlena na 1000 radno aktivnih stanovnika. Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih 2022.godine je 61% (Tabela 30).

Opština Bor ima prosečnu godišnju stopu nezaposlenosti radnoaktivnog stanovništva, u periodu od 2018. do 2022.godine, 135,5‰. Stopa nezaposlenosti je u konstantnom smanjenju od 166,8‰ (2018.godine) do 109,6 nezaposlenih na 1000 radno aktivna stanovnika 2022.godine. Dostignuti nivo stope nezaposlenosti je neznatno veća u odnosu na Borski okrug u posmatranom periodu. Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih 2022.godine je 69,2% (Tabela 30).

U periodu od 2018. do 2022.godine, **opština Kladovo** ima prosečnu godišnju stopu nezaposlenosti radnoaktivnog stanovništva 138,4‰. Stopa nezaposlenosti je u konstantnom smanjenju od 146,6‰ do 128,3 nezaposlena na 1000 radno aktivnih stanovnika 2020.godine, a porst 2021.godine (142,5‰) i smanjenje 2022.godine (140,9‰). Dostignuti nivo stope nezaposlenosti je neznatno veći u odnosu na Borski okrug u posmatranom periodu. Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih 2022.godine je 52,9% (Tabela 30).

U opštini Majdanpek, prosečna godišnja stopa nezaposlenosti radnoaktivnog stanovništva, u periodu od 2018. do 2022.godine, je 149,4‰. Stopa nezaposlenosti je u kolebanju od 164,3‰ (2018.godine) do 141,1 nezaposleni na 1000 radno aktivnih stanovnika 2019.godine, a od 2020.godine (160,8‰) se smanjuje na 139,2‰ (2022.godine). Dostignuti nivo stope nezaposlenosti je veći u odnosu na Borski okrug u posmatranom periodu. Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih 2022.godine je 61,4% (Tabela 30).

Tabela 30. Ukupan broj nezaposlenih, udeo nezaposlenih žena i stope na 1000 radno aktivnih stanovnika na teritoriji Borskog okruga u periodu od 2018. do 2022. godine, po opštinama

Opštine/ Okrug	Parametri					
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	Broj nezaposlenih	4995	4306	3887	3535	2843
	Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih (%)	59	61	63.2	60.7	69.2
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	166.8	146.8	131.9	122.6	109.6
Kladovo	Broj nezaposlenih	1664	1483	1431	1558	1393
	Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih (%)	51	52	53.2	51.6	52.9
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	146.6	133.8	128.3	142.5	140.9
Majdanpek	Broj nezaposlenih	1781	1492	1705	1461	1281
	Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih (%)	55.5	58.8	55.6	60.7	61.4
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	164.3	141.1	160.8	141.5	139.2
Negotin	Broj nezaposlenih	2322	2007	2008	1962	1679
	Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih (%)	51.5	52.4	53.8	53.5	53.6
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	118.3	105.1	104.8	104.9	105.3
Okrug Bor	Broj nezaposlenih	10762	9288	9031	8516	7196
	Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih (%)	55.5	57.3	58.1	60.5	61
	Stopa na 1000 stanovnika (15-65 g.)	150	132.5	128.3	123.8	118

Izvor: Podaci o broju nezaposlenih stanovnika po polu (Nacionalna služba za zapošljavanje – Filijala Zaječar); Procenjen broj stanovnika RZS za 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu (RZS Srbije); ; Popis stanovništva 2022.godine (RZS Srbije)

Prosečna godišnja stopa nezaposlenosti radnoaktivnog stanovništva u **opštini Negotin** u periodu od 2018. do 2022.godine, je 107,7‰. Stopa nezaposlenosti je u konstantnom smanjenju, od 118,3‰ do 104,9‰ (2021.godine), a sa blagim porastom 2022.godine (105,3‰). Dostignuti nivo stope nezaposlenosti je značajno manji u odnosu na Borski okrug u posmatranom periodu. Udeo ženskog stanovništva u ukupnom broju nezaposlenih 2022.godine je 53,6% (Tabela 30).

Naša zemlja je u vrhu liste evropskih zemalja prema **stopi nezaposlenosti**. Prema podacima Eurostata, u EU stopa nezaposlenosti u januaru 2014.godine je bila 10,8%, dakle u evrozoni bez posla je 26,23 miliona ljudi. Najviše nezaposlenih je u Grčkoj (28%) i Španiji (25,8%), dok bitno nižu stopu beleže Austrija (4,9%), Nemačka (5%) i Luksemburg (6,1%).

Tabela 31. Prosečne mesečne neto zarade u RSD po zaposlenom na teritoriji opština okruga Bor u period od 2018. do 2022. godine i indeks u odnosu na Republiku Srbiju i pojedine regione Republike Srbije

Opštine/ Okrug	Parametri	godine				
		2018	2019	2020	2021	2022
Bor	Prosečna neto zarada	53023	61031	69468	77390	86764
	Indeks u odnosu na RS	106.79	111.13	115.6	117.5	115.8
	Indeks u odnosu na Vojvodinu	112.59	117.45	121.5	126.8	121.8
	Indeks u odnosu na J i I Srbiju	120.15	126.46	131.4	134.5	134.9
	Indeks u odnosu na okrug Bor	109.02	111.01	112.3	113.3	112.8
Kladovo	Prosečna neto zarada	45458	49529	54135	57971	63574
	Indeks u odnosu na RS	91.56	90.19	90.1	88	84.8
	Indeks u odnosu na Vojvodinu	96.52	95.31	94.7	92.8	89.2
	Indeks u odnosu na J i I Srbiju	103.01	102.63	102.4	100.7	98.8
	Indeks u odnosu na okrug Bor	93.46	90.09	87.5	84.9	82.7
Majdanpek	Prosečna neto zarada	49202	56716	63910	69408	77724
	Indeks u odnosu na RS	99.1	103.27	106.4	105.4	103.7
	Indeks u odnosu na Vojvodinu	104.47	109.14	111.8	111.1	109.1
	Indeks u odnosu na J i I Srbiju	111.49	117.52	120.9	120.6	120.8
	Indeks u odnosu na okrug Bor	101.16	103.16	103.3	101.6	101.1
Negotin	Prosečna neto zarada	42331	46221	51060	55635	63543
	Indeks u odnosu na RS	85.26	84.16	85	84.5	84.8
	Indeks u odnosu na Vojvodinu	89.88	88.95	89.3	89	89.2
	Indeks u odnosu na J i I Srbiju	95.92	95.77	96.6	96.7	98.8
	Indeks u odnosu na okrug Bor	87.03	84.07	82.5	81.5	82.6

Izvor: Rezultati izveštaja "Prosečne zarade prema statističkim teritorijalnim jedinicama" (RZS Srbije)

U posmatranom petogodišnjem periodu, **prosečna mesečna neto zarada** po zaposlenom u opštini Bor je značajno veća u odnosu na Republiku Srbiju, Region Vojvodine, Region Južne i Istočne Srbije i Borskog okruga. Zarada u opštini Bor je u konstantnom porastu i kreće se u rasponu zarada od 53023 dinara (2018.godine) do 86764 dinara 2022.godine, što je najviša neto zarada na nivou okruga Bor u posmatranom period (Tabela 31).

Prosečna mesečna neto zarada po zaposlenom u opštini Kladovo je veća u odnosu na Region Južne i Istočne Srbije sve do 2022.godine, kada je manja, kao i u odnosu na Republiku Srbiju, Region Vojvodine i okrug Bor u posmatranom vremenskom periodu. Zarada u opštini Kladovo je u porastu u posmatranom petogodišnjem period od 45458 dinara na 63574 dinara (Tabela 31).

U opštini Majdanpek je, u posmatranom petogodišnjem periodu, **prosečna mesečna neto zarada** po zaposlenom je jedino manja u odnosu na Republiku Srbiju 2018.godine. Zarada u opštini Majdanpek je sa tendencijom porasta i kreće od 49202 dinara do 77724 dinara (Tabela 31).

Opština Negotin ima manju **prosečnu mesečnu neto zaradu** po zaposlenom jedino u odnosu na Republiku Srbiju, Region Vojvodine, Region Južne i Istočne Srbije i okruga Bor. Zarada u opštini Negotin je u kolebanju sa tendencijom porasta i kreće od 42331 dinara (2018.godine) do 63543 dinara 2022.godine (Tabela 31).

2. OBOLEVANJE STANOVNIŠTVA (MORBIDITET)

Indikatori oboljevanja su grupa klasičnih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva. U našoj zemlji, zvanično registrovani morbiditet čine podaci o broju i vrsti oboljenja, osnovnim demografskim karakteristikama osobe, dužini lečenja, vrsti terapije i ishodu, ali samo onog dela stanovništva koje se obrati zdravstvenoj ustanovi (bilo kog nivoa zdravstvene zaštite) radi pružanja usluga.

2.1. VANBOLNIČKI MORBIDITET

Podaci o morbiditetu registrovanom u primarnoj zdravstvenoj zaštiti rezultat su rutinske zdravstvene statistike: beleže se samo ona stanja koja su pacijenta zbog subjektivnih smetnji navela da zatraži pomoć zdravstvenih radnika. Veći broj evidentiranih dijagnoza ne mora, obavezno, da znači veći broj bolesnih u populaciji, već može biti posledica i učestalijeg korišćenja zdravstvene službe ili nepravilno evidentiranih hroničnih bolesti više puta godišnje.

Služba opšte medicine opštine Bor

U službi opšte medicine na području opštine Bor u periodu od 2018. do 2022. godine registrovano je od 35109 (2018.) do 31142 (2022.) oboljenja, stanja i povreda, tako da je stopa u 2022. godini iznosila 935,1‰.

Najzastupljenija grupa bolesti u ovom periodu jesu **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** (prosečno 13,6%). Stopa morbiditeta je u 2022. godini 181,3 na 1000 stanovnika starijih od 19 godina. Najčešća dijagnoza iz ove grupe je groznica nepoznatog porekla (prosečno 5,6% od svih dijagnoza) (Tabela 32).

Na drugom mestu po učestalosti su **bolesti sistema krvotoka** sa učešćem u ukupnom morbiditetu od 20,4% u proseku (stopa u 2022.-135,3‰). Medju njima dominira povišen krvni pritisak koji čini prosečno 16,2% svih dijagnoza u petogodišnjem periodu.

Treće mesto pripada grupi **povrede, trovanja i posledice delovnja spoljnih faktora**. Udeo ove grupe bolesti u ukupnom morbiditetu iznosio je u proseku 7,1%. Stopa morbiditeta za ovu grupu bolesti u poslednjoj godini praćenja iznosi 103,1‰. Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede bila je najzastupljenija dijagnoza ove grupe bolesti sa prosečnom zastupljenošću od 3,4% u analiziranom petogodišnjem periodu.

Bolesti sistema za disanje čine 10,7% ukupnog morbiditeta u 2022. godini i nalaze se na četvrtom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022.godini je 100,1‰). Vodeća dijagnoza iz ove grupe bolesti je akutno zapaljenje ždrela i krajnika.

Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva čine 9% ukupnog morbiditeta u 2022. godini i nalaze se na petom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022.godini je 83,9‰). Vodeća dijagnoza iz ove grupe bolesti je druga oboljenja leđa.

U periodu 2018-2022. godine na teritoriji opštine Bor pet vodećih dijagnoza bile su: povišen krvni pritisak sa 19,1% prosečno od ukupnog morbiditeta, groznica nepoznatog porekla (prosečno 5,6%) drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (6,5% prosečno) druge virusne bolesti (prosečno 5,1%) i druga oboljenja leđa sa 4,8% (Tabela 33). Prvih pet dijagnoza u 2021.godini čine 41,7% svih oboljenja evidentiranih u ovoj službi.

Tabela br.32 Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine na području opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XVIII Simptomi, znaci I patološki klinički I laboratorijski nalazi	2506	7,1	2767	7,5	4854	13,3	6439	20,6	6039	19,4
IX Bolesti sistema krvotoka	8934	25,4	8505	23	7917	21,7	5522	17,6	4506	14,5
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1986	5,7	2142	5,8	2022	5,5	2310	7,4	3432	11
X Bolesti sistema za disanja	6334	18	8097	21,9	5316	14,6	2970	9,5	3334	10,7
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	3035	8,6	2953	8	2742	7,5	2540	8,1	2793	9
I Zarazne i parazitarne bolesti	279	0,8	306	0,8	2940	8,1	3439	11	2618	8,4
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	3347	9,5	3349	9	2661	7,3	2186	7	2367	7,6
XI Bolesti sistema za varenje	1368	3,9	1514	4,1	1184	3,2	993	3,2	1153	3,7
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1282	3,7	1351	3,6	1483	4,1	934	3	828	2,7
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	1202	3,4	1188	3,2	934	2,6	770	2,4	798	2,6
Ostale grupe bolesti	4836	13,9	4850	13,1	4453	12,1	3203	10,2	3274	10,4
UKUPNO	35109	100	37022	100	36506	100	31306	100	31142	100

Tabela br. 33 Vodeće dijagnoze u službi opšte medicine na teritoriji opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Povišen krvni pritisak (I10)	7316	20,8	6777	18,3	6375	17,5	4266	13,6	3425	11
Groznica nepoznatog porekla (R50)	297	0,8	395	1,1	2459	6,7	3030	9,7	2957	9,5
Drugi simptomi. znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09.R11-R49...R88-R99)	1683	4,8	1814	4,9	1949	5,3	2917	9,3	2556	8,2
Druge virusne bolesti (A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34)	17	0	25	0,1	2722	7,5	3150	10,1	2370	7,6
Druga oboljenja ledja (M40-M49. M53-M54)	1731	4,9	1591	4,3	1605	4,4	1607	5,1	1686	5,4
Akutno zapaljenje ždrebla i krajnika (J02-J03)	2726	7,8	3484	9,4	2316	6,3	1042	3,3	1649	5,3
Neke rane komplikacije povreda I komplikacije hirurškog I medicinskog lečenja naklasifikovane na drugom mestu (T79-T88)	240	0,7	273	0,7	249	0,7	592	1,9	1507	4,8
Druge specifične. nespecifične i višestruke povrede (S00-S01. ...T13-T14)	1113	3,2	1176	3,2	1125	3,1	1146	3,7	1234	4
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	1883	5,4	1940	5,2	1536	4,2	1162	3,7	1228	3,9
Bol u trbuhu I karlici (R 10)	525	1,5	558	1,5	445	1,2	492	1,6	526	1,7
Ostale dijagnoze bolesti	17578	50,1	18989	51,3	15725	43,1	11902	38	12004	38,5
UKUPNO	35109	100	37022	100	36506	100	31306	100	31142	100

Služba opšte medicine opštine Kladovo

U službi opšte medicine na području u periodu od 2018. do 2022. godine registrovano je od 27345 (2018.) do 24740 (2022.) oboljenja, stanja i povreda, tako da je stopa u 2021. godini iznosila 1661‰.

Najzastupljenija grupa bolesti u ovom periodu jesu **bolesti sistema krvotoka** (prosečno 27,4%). Stopa morbiditeta je u 2022. godini 420,3 na 1000 stanovnika starijih od 19 godina. Najčešća dijagnoza iz ove grupe je povišen krvni pritisak (23,5 % od svih dijagnoza) (Tabele 34 i 35).

Na drugom mestu po učestalosti su **šifre za posebne namene (U04, U07)** sa učešćem u ukupnom morbiditetu od 19,8% (stopa u 2022.- 289,8‰).

Treće mesto pripada **bolestima mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva**. Udeo ove grupe bolesti u ukupnom morbiditetu kretao se 11,8% u proseku. Stopa morbiditeta za ovu grupu bolesti u poslednjoj godini praćenja iznosi 192,9‰. Druga oboljenja leđa bila je najzastupljenija dijagnoza ove grupe bolesti sa prosečnom zastupljenošću od 7,2% u analiziranom petogodišnjem periodu.

Bolesti mokraćno-polnog sistema čine prosečno 9,9% ukupnog morbiditeta i nalaze se na četvrtom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022.godini je 153,2‰). Vodeća dijagnoza iz ove grupe bolesti je zapaljenje mokraćne bešike.

Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma zauzimaju peto mesto (6,3% prosečno) u strukturi morbiditeta registrovanog u službi opšte medicine na području opštine Kladovo u ispitivanom periodu.

U periodu 2018-2022.godine na teritoriji opštine Kladovo vodećih pet dijagnoza: povišen krvni pritisak sa (prosečno 18,1%), hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2) (15,3% u 2022.), druga oboljenja leđa (7,2% prosečno), zapaljenje mokraćne bešike (5,3% u proseku) i šećerna bolest (3,8% u proseku) (Tabela 35). Prvih pet dijagnoza 2022.godine čine 46,9% svih oboljenja evidentiranih u ovoj službi.

Tabela br.34 Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine na području opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
IX Bolesti sistema krvotoka	8076	29,5	8065	24,4	7756	29,6	7901	28,2	6261	25,3
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	1595	6,1	5542	19,8	4317	17,4
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	2478	9,1	5550	16,8	2966	11,3	2874	10,2	2874	11,6
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	2817	10,3	3650	11	2613	10	2543	9,1	2282	9,2
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	1798	6,6	2423	7,3	1711	6,5	1545	5,5	1367	5,5
X Bolesti sistema za disanje	2710	9,9	3276	9,9	1693	6,5	1125	4	1261	5,1
XI Bolesti sistema za varenje	1754	6,4	2176	6,6	1360	5,2	1210	4,3	1203	4,9
XVIII Simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi	1078	3,9	1215	3,7	1047	4	756	2,7	803	3,2
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	1798	4,8	1049	3,2	969	3,7	1008	3,6	730	3
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	675	2,5	822	2,5	804	3,1	551	2	653	2,6
Ostale grupe bolesti	4161	17	4837	14,6	3658	14	2999	10,6	2989	12,2
UKUPNO	27345	100	33063	100	26172	100	28054	100	24740	100

Tabela br.35 Vodeće dijagnoze u službi opšte medicine na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Povišen krvni pritisak (I10)	4644	17	4250	12,9	5451	20,9	6209	22,1	4415	17,8
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	1595	6,1	5542	19,8	3784	15,3
Druga oboljenja ledja (M40-M49, M53-M54)	2140	7,8	3104	9,4	1752	6,7	1807	6,4	1376	5,6
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	1533	5,6	1884	5,7	1362	5,2	1463	5,2	1247	5
Šećerna bolest (E10-E14)	1133	4,1	1453	4,4	991	3,8	935	3,3	785	3,2
Druge bolesti srca (I27-I43, I51-I52)	746	2,7	750	2,3	860	3,3	568	2	648	2,6
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23,K30-K31)	1110	4,1	1211	3,7	613	2,3	586	2,1	628	2,5
Degenerativno oboljenje zgloba (M15-M19)	1110	4,1	1070	3,2	557	2,1	533	1,9	617	2,5
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09,R11-R49...R88-R99)	880	3,2	918	2,8	611	2,3	595	2,1	501	2
Zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	1338	4,9	1772	5,4	633	2,4	260	0,9	496	2
Ostale dijagnoze bolesti	12711	46,5	16651	50,2	11747	44,9	9556	34,2	10243	1,5
UKUPNO	27345	100	33063	100	26172	100	28054	100	24740	100

Služba opšte medicine opštine Majdanpek

U službi opšte medicine na području opštine Majdanpek u periodu od 2018. do 2022. godine registrovano je od 17434 u 2018. do 19978 oboljenja, stanja i povreda, tako da je stopa u 2022. godini iznosila 1637,4‰.

Najzastupljenija grupa bolesti u ovom periodu jesu **bolesti sistema za disanje** (prosečno 23,6%), Stopa morbiditeta je u 2022. godini je 357,7 na 1000 stanovnika starijih od 19 godina. Najčešća dijagnoza iz ove grupe je akutno zapaljenje ždrela i krajnika (Tabele 36 i 37).

Na drugom mestu po učestalosti su **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa učešćem u ukupnom morbiditetu od 15,2% u 2018. do 18% u 2022. (stopa u 2021.-294,4‰),

Treće mesto pripada **mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva**. Udeo ove grupe bolesti u ukupnom morbiditetu kretao se u proseku sa udelom od 11%. Stopa morbiditeta za ovu grupu bolesti u poslednjoj godini praćenja iznosi 176,7‰.

Bolesti mokraćno-polnog sistema čine prosečno oko 10,6% ukupnog morbiditeta i nalaze se na četvrtom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022. godini je 146,9‰),

Šifre za posebne namene zauzimaju peto mesto (8,7% u 2022.) u strukturi morbiditeta registrovanog u službi opšte medicine na području opštine Majdanpek u ispitivanom periodu.

U periodu 2018-2022. godine na teritoriji opštine Majdanpek vodećih pet dijagnoza su bile: akutno zapaljenje ždrela i krajnika sa 13,1% u proseku od ukupnog morbiditeta, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, hitna upotreba U07, druga oboljenja leđa i zapaljenje mokraćne bešike (Tabela 37). Prvih pet dijagnoza 2022. godine čine 42% svih oboljenja evidentiranih u ovoj službi.

Tabela br. 36 Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine na području opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	3943	22,6	4206	23,2	3987	25,8	4647	24,8	4365	21,8
XVIII Simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalaz	2644	15,2	2815	15,6	2297	14,9	2618	14,0	3592	18,0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	1966	11,3	2181	12,1	1710	11,1	1826	9,7	2156	10,8
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	2271	13	2091	11,6	1550	10	1783	9,5	1792	9,0
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	382	2,5	1276	6,8	1732	8,7
IX Bolesti sistema krvotoka	1569	9	1404	7,8	1407	9,1	1858	9,9	1507	7,5
XI Bolesti sistema za varenje	981	5,6	1075	5,9	822	5,3	1011	5,4	1113	5,6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	768	4,4	836	4,6	694	4,5	736	3,9	765	3,8
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	863	5	834	4,6	655	4,2	688	3,7	684	3,4
VIII Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	452	2,6	435	2,4	366	2,4	409	2,2	440	2,2
Ostale grupe bolesti	1977	11,3	2220	12,2	1594	10,2	1906	10,1	1832	9,2
UKUPNO	17434	100	18097	100	15464	100	18758	100	19978	100,0

Tabela br.37 Vodeće dijagnoze u službi opšte medicine na teritoriji opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	2227	12,8	2341	12,9	2266	14,6	2539	13,5	2340	11,7
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09,R11-R49...R88-R99)	2032	11,7	2111	11,7	1634	10,5	1838	9,8	2319	11,6
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	382	2,5	1276	6,8	1595	8
Druga oboljenja ledja (M40-M49)	1017	5,8	1009	5,6	876	5,7	1015	5,4	1172	5,9
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	1279	7,3	1215	6,7	918	5,9	1135	6,1	958	4,8
Groznica nepoznatog porekla (R50)	646	3,7	790	4,4	476	3,1	469	2,5	886	4,4
Zapaljenje nosa, sinusa i grkljana (J00-J01,J05-J06)	521	3	469	2,6	614	4	841	4,5	876	4,4
Povišen krvni pritisak (I10)	996	5,7	742	4,1	943	6,1	1317	7	871	4,4
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	599	3,4	663	3,7	534	3,4	581	3,1	591	3
Akutno zapaljenje dušnica i krajnjih ogranaka dušnica (J20-J21)	646	3,7	790	4,4	476	3,1	469	2,5	579	2,9
Ostale dijagnoze bolesti	7471	42,9	7967	43,9	6345	41,1	7278	38,8	7791	38,9
UKUPNO	17434	100	18097	100	15464	100	18758	100	19978	100

Služba opšte medicine opštine Negotin

U službi opšte medicine na području opštine Negotin u periodu od 2018. do 2022. godine registrovano je od 18955 (2018.) do 16868 (2022.) oboljenja, stanja i povreda, tako da je stopa u 2022. godini iznosila 692,7‰.

Najzastupljenija grupa bolesti u ovom periodu jesu **šifre za posebne namene (U04,U07)** sa dijagnozom hitna upotreba U07 (Covid 19-U07.1, U07.2)(37,7% u 2022.). Stopa morbiditeta je u 2022. godini je 261,5 na 1000 stanovnika starijih od 19 godina (Tabele 38 i 39).

Na drugom mestu po učestalosti su **oboljenja sistema za disanje**. Medju njima dominira akutno zapaljenje ždrela i krajnika koji čini, prosečno 6,9% svih dijagnoza u petogodišnjem periodu.

Treće mesto pripada grupi **bolesti mišićno-koštanog istema i vezivnog tkiva**. Udeo ove grupe bolesti u ukupnom morbiditetu kretao se od 15,7% u 2018. do 7,6% u 2022. godini. Stopa morbiditeta za ovu grupu bolesti u poslednjoj godini praćenja iznosi 52,3‰. Druga oboljenja leđa je najzastupljenija dijagnoza ove grupe bolesti sa prosečnom zastupljenošću od 7,6% u analiziranom petogodišnjem periodu.

Bolesti sistema krvotoka čine oko 10,5% ukupnog morbiditeta i nalaze se na četvrtom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022. godini je 48,3‰. Vodeća dijagnoza iz ove grupe je povišen krvni pritisak.

Bolesti mokraćno-polnog sistema zauzimaju peto mesto (9,6% u proseku) u strukturi morbiditeta registrovanog u službi opšte medicine na području opštine Negotin u ispitivanom periodu (Tabela 38).

U periodu 2018.-2022. godine na teritoriji opštine Negotin vodećih pet dijagnoza su bile: hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2), akutno zapaljenje ždrela i krajnika (6,9% u proseku), zapaljenje mokraćne bešike (4,9% u proseku), povišen krvni pritisak (7% prosečno) i drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (3,5%)(Tabela 39).

Tabela br. 38 Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine na području opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	1355	8,1	6051	30,6	6366	37,7
X Bolesti sistema za disanje	3911	20,6	3349	19,3	2085	12,5	1666	8,4	1757	10,4
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	2979	15,7	2666	15,4	2169	13	1787	9,1	1274	7,6
IX Bolesti sistema krvotoka	2235	11,8	2077	12	1697	10,2	2308	11,7	1177	7
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	2417	12,8	2149	12,4	1674	10,1	1350	6,8	1022	6,1
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	980	5,2	1094	6,3	2174	13,1	1996	10,1	834	4,9
XI Bolesti sistema za varenje	1221	6,4	1033	6	942	5,7	796	4	680	4
V Duševni poremećaji	412	2,2	382	2,2	307	1,8	499	2,5	655	3,9
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	1036	5,5	859	5	704	4,2	573	2,9	560	3,3
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1026	5,4	1101	6,4	833	5	622	3,1	471	2,8
Ostale grupe bolesti	2738	14,4	2605	15	2711	16,3	2102	10,8	2072	12,3
UKUPNO	18955	100	17315	100	16651	100	19750	100	16868	100

Tabela br. 39 Vodeće dijagnoze u službi opšte medicine na teritoriji opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	1355	8,1	6051	30,6	6366	37,7
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	1916	10,1	1743	10,1	1121	6,7	783	4	620	3,7
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	1284	6,8	1162	6,7	887	5,4	603	3,1	444	2,6
Povišen krvni pritisak (I10)	1549	8,2	1505	8,7	1183	7,1	1728	8,7	400	2,4
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09,R11-R49...R88-R99)	592	3,1	625	3,6	818	4,9	775	3,9	372	2,2
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	734	3,9	602	3,5	516	3,1	426	2,2	361	2,1
Druga oboljenja ledja (M40-M49, M53-M54)	2032	10,7	1840	10,6	1501	9	1119	5,7	358	2,1
Degenerativna oboljenja zgloba (M15-M19)	559	2,9	490	2,8	384	2,3	317	1,6	319	1,9
Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede (S00-S01...T13-T14)	756	4	839	4,8	654	3,9	470	2,4	310	1,8
Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji) (F30-F39)	179	0,9	176	1	126	0,8	224	1,1	283	1,7
Ostale dijagnoze bolesti	9354	49,4	8333	48,2	8106	48,7	7254	36,7	7035	41,8
UKUPNO	18955	100	17315	100	16651	100	19750	100	16868	100

Služba opšte medicine Okruga Bor

U službi opšte medicine na području okruga Bor u periodu od 2018. do 2022. godine registrovano je od 98943 (2018) do 92728 (2022) oboljenja, stanja i povreda, tako da je stopa u 2022. godini iznosila 1094,2‰.

Najzastupljenija grupa bolesti u ovom periodu jesu **bolesti sistema krvotoka** (prosečno 18,5%), Stopa morbiditeta je u 2022. godini 158,7 na 1000 stanovnika starijih od 19 godina. Najčešća dijagnoza iz ove grupe je povišen krvni pritisak (prosečno 13,1% od svih dijagnoza) (Tabele 40 i 41).

Na drugom mestu po učestalosti su **šifre za posebne namene (U04,U07)** sa učešćem u ukupnom morbiditetu od 14,5% u 2021. (stopa u 2022.-146,5‰).

Treće mesto pripada grupi **simptomi, znaci i patološki, klinički i laboratorijski nalazi**. Udeo ove grupe bolesti u ukupnom morbiditetu iznosio je u proseku 10%. Stopa morbiditeta za ovu grupu bolesti u poslednjoj godini praćenja iznosi 132,9‰. Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi je najzastupljenija dijagnoza ove grupe bolesti sa prosečnom zastupljenošću od 5,6% u analiziranom petogodišnjem period.

Bolesti sistema za disanje čine oko 14,2% ukupnog morbiditeta i nalaze se na četvrtom mestu po učestalosti (stopa morbiditeta u 2022.godini je 126,4‰), Vodeća dijagnoza iz ove grupe bolesti je akutno zapaljenja ždrela i krajnika.

Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva zauzimaju peto mesto (11,6% u 2018. -9,8% u 2022.) u strukturi morbiditeta registrovanog u službi opšte medicine na području okruga Bor u ispitivanom period. Najčešća dijagnoza iz ove grupe druga oboljenja leđa.

U periodu 2018-2022. godine na teritoriji okruga Bor vodećih pet dijagnoza bile su: hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)-12,7% u 2022., povišen krvni pritisak sa 13,1% prosečno od ukupnog morbiditeta, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (5,6% u proseku), akutno zapaljenje ždrela i krajnika (6,8% u proseku) i druga oboljenja leđa (5,8% u proseku)(Tabela 41). Prvih pet dijagnoza u 2022. godini čine 39,2% svih oboljenja evidentiranih u ovoj službi.

Tabela br. 40 Vodeće grupe bolesti u službi opšte medicine na području Okruga Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
IX Bolesti sistema krvotoka	20814	21,1	20151	19,1	18777	19,8	17589	18,1	13451	14,5
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	3335	3,5	12869	13,1	12415	13,4
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	7254	7,3	7891	7,5	10372	10,9	11809	12,1	11268	12,2
X Bolesti sistema za disanje	16898	17,1	18928	17,9	13081	13,8	10408	10,6	10717	11,6
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	11458	11,6	13350	12,7	9587	10,1	9027	9,2	9097	9,8
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	10852	11	11239	10,7	8498	9	7862	8	7463	8
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	4560	4,6	4899	4,6	4314	4,6	4171	4,3	5240	5,7
XI Bolesti sistema za varenje	5324	5,4	5798	5,5	4308	4,5	4010	4,1	4149	4,5
I Zarazne i parazitarne bolesti	836	0,8	963	0,9	4281	4,5	4102	4,2	3218	3,5
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane I metabolizma	4135	4,2	4686	4,4	3832	4	3267	3,3	2763	2,9
Ostale grupe bolesti	16712	16,9	17592	16,7	14408	15,3	12754	13	12947	13,9
UKUPNO	98843	100	105497	100	94793	100	97868	100	92728	100

Tabela br. 41 Vodeće dijagnoze u službi opšte medicine na teritoriji Okruga Bor u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	3335	3,5	12869	13,1	11745	12,7
Povišen krvni pritisak (I10)	14505	14,7	13274	12,6	13952	14,7	13520	13,8	9111	9,8
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09,R11-R49...R88-R99)	5187	5,2	5468	5,2	5012	5,3	6125	6,3	5748	6,2
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	8207	8,3	9340	8,9	6336	6,7	4624	4,7	5105	5,5
Druga oboljenja ledja (M40-M49, M53-M54)	4920	5	7544	7,2	5734	6	5548	5,7	4592	5,0
Groznica nepoznatog porekla (R50)	812	0,8	1035	1	4242	4,5	4485	4,6	4135	4,5
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	5979	6	6201	5,9	4703	5	4363	4,5	3877	4,2
Druge virusne bolesti (A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34)	142	0,1	130	0,1	3474	3,7	3367	3,4	2607	2,8
Druge specifične, nespecifične I višestruke povrede (S00-S01...T13-T14)	2929	3,1	3061	2,9	2669	2,8	2409	2,5	2394	2,6
Zapaljenje nosa, sinusa i grkljana (J00-J01,J05-J06)	2870	2,9	2725	2,6	2013	2,1	1930	2	1794	1,9
Ostale dijagnoze bolesti	53292	53,9	56719	53,6	43323	45,7	38628	39,4	41620	44,9
UKUPNO	98843	100	105497	100	94793	100	97868	100	92728	100

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece opštine Bor

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Bor u petogodišnjem periodu kretao se od 9609 oboljenja u 2018. godini do 8565 u 2022. godini. Stopa oboljevanja u 2022., iznosi 3459,2/1000 dece predškolskog uzrasta.

Na prvom mestu su **respiratorne bolesti** (Tabela 42). Poslednje 2022. godine stopa obolevanja od respiratornih bolesti je bila 1781/1000 dece starosti 0-6 godina. Ova grupa bolesti čini u ovom periodu 52,3% ukupnog morbiditeta.

Sledi grupa **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa 24,5% prosečno morbiditeta ove službe (stopa-1055,3‰ u 2022 godini).

Na trećem mestu su **bolesti sistema za varenje** sa udelom od 4,2% u 2022. godini (stopa morbiditeta u 2022. –145‰),

Na četvrtom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti kože i potkožnog tkiva** sa udelom u proseku od 3,9% (stopa u 2022.–108,6‰).

Na petom mestu u strukturi morbiditeta su **zarazne i parazitarne bolesti** koje čine 3,6% svih evidentiranih dijagnoza u ovoj službi (stopa –65‰ u 2022. godini).

Pet najučestalijih dijagnoza su: akutno zapaljenje ždrela i krajnika, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, , groznica nepoznatog porekla, akutne infekcije gornjih respiratornih puteva i akutni bronhitis i bronhiolitis. Prvih pet dijagnoza u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Bor 2022. godine činile su 80,1% ukupnog morbiditeta.

Tabela br. 42 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	5304	55,2	5304	53,9	2545	53,2	3495	47,6	4409	51,5
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	2136	22,2	2136	21,7	1136	23,7	1797	24,5	2613	30,5
XI Bolesti sistema za varenje	347	3,6	347	3,5	219	4,6	232	3,2	359	4,2
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	404	4,2	404	4,1	206	4,3	262	3,6	269	3,1
I Zarazne bolesti i parazitarne bolesti	416	4,3	416	4,2	103	2,2	380	5,2	161	1,9
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	199	2,1	199	2	95	2	117	1,5	159	1,9
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	238	2,5	238	2,4	154	3,2	206	2,8	152	1,8
VII Bolesti oka i pripojaka oka	149	1,6	149	1,5	72	1,5	85	1,2	151	1,8
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	153	1,6	153	1,6	108	2,3	117	1,6	146	1,7
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema	49	0,5	32	0,3	19	0,4	22	0,3	32	0,4
Ostale grupe bolesti	214	2,2	455	4,8	127	2,6	631	8,5	114	1,3
UKUPNO	9609	100	9833	100	4784	100	7344	100	8565	100

Tabela br. 43 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	3535	36,8	3411	34,7	1658	34,7	1808	24,6	2732	31,9
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09, R11-R49, R51- R53, R55-R99)	1234	12,8	1505	15,3	491	10,3	1073	14,6	1621	18,9
Groznica nepoznatog porekla (R50)	767	8	941	9,6	588	12,3	669	9,2	916	10,7
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01,J05-J06)	742	7,7	864	8,8	451	9,4	928	12,6	793	9,3
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	785	8,2	774	7,9	261	5,5	485	6,6	542	6,3
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23, „K30-K31)	240	2,5	358	3,6	156	3,3	141	1,9	257	3
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	324	3,4	287	2,9	165	3,4	203	2,8	197	2,3
Akutno zapaljenje grkljana I dušnika (J04)	128	1,3	131	1,3	60	1,3	116	1,6	143	1,7
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31, J33-J34)	37	0,4	37	0,4	50	1	73	1	143	1,7
Bolesti vežnjače oka (H10-H13)	124	1,3	83	0,8	56	1,2	69	0,9	141	1,6
Ostale dijagnoze bolesti	1693	17,6	1442	14,7	848	17,6	1779	24,2	1080	12,6
UKUPNO	9609	100	9833	100	4784	100	7344	100	8565	100

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece opštine Kladovo

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službama za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Kladovo u petogodišnjem periodu kretao se od 3231 oboljenja u 2018. godini do 3351 u 2022. godini. Stopa oboljevanja u 2022. iznosi 4178,3/1000 dece predškolskog uzrasta,

Na prvom mestu su **respiratorne bolesti** (Tabela 44), Stopa oboljevanja od respiratornih bolesti iznosila je u poslednjoj, 2022., godini 2310/1000 dece starosti 0-6 godina. Ova grupa bolesti čini 55,3% ukupnog morbiditeta.

Sledi grupa **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa sa učešćem od 13,6% u 2022. godini u ukupnom morbiditetu ove službe (stopa-568,6 u 2022. godini).

Na trećem mestu sa učešćem od 9,8% u 2022. su **šifre za posebne namene (U04,U07)**(stopa morbiditeta u 2022. –407,7‰),

Na četvrtom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti sistema za varenje** sa udelom od 4% u proseku (stopa u 2022.–169,6‰),

Na petom mestu u strukturi morbiditeta su **zarazne bolesti** koje čine prosečno 3,3% svih evidentiranih dijagnoza u ovoj službi (stopa –125,9‰ u 2022. godini).

Pet najučestalijih dijagnoza: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2), groznica nepoznatog porekla, akutno zapaljenje ždrela i krajnika i drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (Tabela 45). Prvih pet dijagnoza u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Kladovo 2022. godine činile su 71,6% ukupnog morbiditeta.

Tabela br. 44 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	2102	65,9	1955	65,1	947	65,4	1487	47,6	1853	55,3
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički ilaboratorijski nalazi	276	7,8	284	8,5	252	9,5	474	15,2	456	13,6
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	0	20	618	19,8	327	9,8
XI Bolesti sistema za varenje	123	5,1	85	3,8	86	2,8	131	4,2	136	4,1
I Zarazne bolesti	130	1,3	188	4	44	6,3	61	2,0	101	3,0
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	136	5,1	105	4,2	71	3,5	89	2,8	96	2,9
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	105	2,7	125	3,2	67	4,2	81	2,6	94	2,8
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	96	3,4	85	3,1	57	2,8	60	1,9	87	2,6
VII Bolesti oka i pripojaka oka	90	3,5	50	2,8	25	1,7	33	1,1	75	2,2
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	78	2,3	41	2,4	49	1,4	40	1,3	53	1,6
Ostale grupe bolesti	95	2,9	71	2,9	40	2,4	53	1,7	73	2,1
UKUPNO	3231	100	2989	100	1658	100	3127	100	3351	100

Tabela br. 45 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01,J05-J06)	1585	49,1	1578	52,8	757	45,7	1289	41,2	1464	43,7
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	20	1,2	618	19,8	327	9,8
Groznica nepoznatog porekla (R50)	221	6,7	185	6,2	188	11,3	351	11,2	278	8,3
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	264	8,2	163	5,5	77	4,6	62	2	182	5,4
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09, R11-R49, R51- R53, R55-R99)	40	1,2	65	2,2	46	2,8	91	2,9	147	4,4
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	160	5	145	4,9	66	4	87	2,8	113	3,4
Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka (H65-H75)	93	2,9	114	3,8	60	3,6	75	2,4	88	2,6
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	110	3,4	88	2,9	65	3,9	75	2,4	82	2,4
Druge bolesti creva i potrbušnice (K52-K55,K58-K67)	62	1,9	51	1,7	35	2,1	60	1,9	77	2,3
Ostale bolesti mokraćnog sistema (N25-N29,N31-N39)	73	2,3	75	2,5	38	2,3	43	1,4	59	1,8
Ostale dijagnoze bolesti	623	19,3	525	17,5	306	18,5	376	12	534	15,9
UKUPNO	3231	100	2989	100	1658	100	3127	100	3351	100

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece opštine Majdanpek

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Majdanpek u petogodišnjem periodu kretao se od 3659 oboljenja u 2018. godini do 2977 u 2022. Godini. Stopa oboljevanja u 2022. iznosi 3937,8/1000 dece predškolskog uzrasta.

Na prvom mestu su **respiratorne bolesti** (Tabela 46). Stopa oboljevanja od respiratornih bolesti iznosila je 2411,4/1000 dece starosti 0-6 godina u 2022. Godini. Ova grupa bolesti čini 61,2% ukupnog morbiditeta u 2022. Godini.

Slede **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa udelom 9,8% prosečno (stopa u 2022.–506,6‰).

Na trećem mestu sa učešćem od 7,5% prosečno u petogodišnjem periodu su **zarazne bolesti** koje se kreću od 5,9% u 2018. do 7,2% u 2022.(stopa morbiditeta – 284,4‰ u 2022. godini).

Na četvrtom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti sistema za varenje bolesti** sa udelom 3,6% prosečno (stopa u 2022.–142,8‰),

Na petom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti kože i potkožnog tkiva** koje čine 4,9% u proseku svih evidentiranih dijagnoza u ovoj službi (stopa –140,2‰ u 2022. godini).

Najučestalije dijagnoze su: akutno zapaljenje ždrela i krajnika, akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronchiolitis, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, i akutni laringitis i traheitis (Tabela 47). Prvih pet dijagnoza u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Majdanpek 2022. godine činile su 68,1% ukupnog morbiditeta.

Tabela br. 46 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	2334	63,8	2340	63,1	1012	59	1340	60,8	1823	61,2
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i	372	10,2	266	7,2	105	6,1	279	12,6	383	12,9
I Zarazne bolesti	215	5,9	271	7,3	211	12,3	108	4,9	215	7,2
XI Bolesti sistema za varenje	110	3	158	4,3	46	2,7	92	4,2	108	3,6
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	179	4,9	186	5	114	6,6	100	4,5	106	3,6
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	101	2,8	83	2,2	59	3,4	53	2,4	94	3,2
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	0	0	52	2,4	90	3,0
VII Bolesti oka i pripojaka oka	97	2,7	100	2,7	28	1,6	51	2,3	57	1,9
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	82	2,2	90	2,4	68	4	69	3,1	48	1,6
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	34	0,9	28	0,8	19	1,1	17	0,8	17	0,6
Ostale grupe bolesti	135	3,6	189	5	54	3,2	44	2	36	1,2
UKUPNO	3659	100	3711	100	1716	100	2205	100	2977	100

Tabela br. 47 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	1132	30,9	1104	29,7	451	26,3	531	24,1	739	24,8
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01,J05-J06)	794	21,7	776	20,9	349	20,3	534	24,2	613	20,6
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	217	5,9	243	6,5	130	7,6	133	6	257	8,6
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09, R11-R49, R51- R53, R55-R99)	221	6,1	175	4,7	62	3,6	157	7,1	253	8,5
Akutni laringitis i traheitis (J04)	164	4,5	183	4,9	58	3,4	117	5,3	190	6,4
Varičela i zonski-pojasasti herpes (B01-B02)	4	0,1	22	0,6	0	0	25	1,1	140	4,7
Groznica nepoznatog porekla (R50)	129	3,5	77	2,1	27	1,6	99	4,5	118	4
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	0	0	52	2,4	90	3
Druge bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	151	4,1	142	3,8	105	6,1	87	3,9	87	2,9
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23...K30-K31)	77	2,1	112	3	21	1,2	74	3,4	86	2,9
Ostale dijagnoze bolesti	770	21,1	877	23,8	513	29,9	396	18	404	13,6
UKUPNO	3659	100	3711	100	1716	100	2205	100	2977	100

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece opštine Negotin

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Negotin u petogodišnjem periodu kretao se od 7614 oboljenja u 2018.godini do 5325 u 2022. Godini. Stopa obolevanja u 2022. iznosi 4354/1000 dece predškolskog uzrasta,

Na prvom mestu su **respiratorne bolesti** (Tabela 48). Stopa oboljevanja od respiratornih bolesti iznosila je 2254,3/1000 u 2022. godini dece starosti 0-6 godina. Ova grupa bolesti čini 51,8% ukupnog morbiditeta u 2022. Godini.

Sledi grupa **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa 14,9% u 2018.-18,0% u 2022. godini morbiditeta ove službe (stopa-785,8‰ u 2022. godini).

Na trećem mestu sa učešćem od 6,4% prosečno u petogodišnjem periodu su **bolesti kože i potkožnog tkiva** (stopa morbiditeta u 2022. – 282,9‰),

Na četvrtom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti uva i mastoidnog nastavka** sa udelom od 5,8% u 2022.(stopa –253,5‰ u 2022.).

Na petom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti sistema za varenje** koje čine 4,5-6,1% svih evidentiranih dijagnoza u ovoj službi (stopa –197,9‰ u 2022. godini).

Pet najučestalijih dijagnoza: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, groznica nepoznatog porekla, druge bolesti nosa i sinusa nosa, akutno zaoaljenje ždrelo i krajnika i drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (Tabela 49). Prvih pet dijagnoza u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Negotin 2022. godine činilo je 59% ukupnog morbiditeta.

Tabela br. 48 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	4002	52,6	3474	50	1808	47,9	2135	46,2	2757	51,8
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1137	14,9	1096	15,8	583	15,5	873	18,9	961	18,0
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	487	6,4	417	6	255	6,8	280	6,1	346	6,5
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	329	4,3	367	5,3	180	4,8	278	6	310	5,8
XI Bolesti sistema za varenje	382	5	422	6,1	180	4,8	241	5,3	242	4,5
VII Bolesti oka i pripojaka oka	265	3,5	150	2,2	106	2,7	99	2,1	170	3,2
I Zarazne bolesti	239	3,1	356	5,1	138	3,7	99	2,1	137	2,6
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	309	4,1	267	3,8	189	5	156	3,4	117	2,2
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	156	2,1	135	1,9	115	3,1	121	2,6	70	1,3
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	0	0	105	2,3	64	1,2
Ostale grupe bolesti	308	4	261	3,8	216	5,7	232	5	151	2,9
UKUPNO	7614	100	6945	100	3770	100	4619	100	5325	100

Tabela br. 49 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01,J05-J06)	2322	30,5	2262	32,6	1215	32,2	1232	26,7	1336	25,1
Groznica nepoznatog porekla (R50)	339	4,5	346	5,1	251	6,7	444	9,6	614	11,5
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31...J33-J34)	113	1,5	167	2,4	67	1,8	212	4,6	482	9,1
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	876	11,5	605	8,7	242	6,4	280	6,1	417	7,8
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09, R11-R49, R51- R53, R55-R99)	710	9,3	647	9,3	264	7	350	7,6	294	5,5
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	407	5,3	370	5,3	208	5,5	225	4,9	277	5,2
Bolesti srednjeg uva I bolesti mastoidnog nastavka (H65-H75)	300	3,9	335	4,8	124	3,3	208	4,5	223	4,2
Bronhijalna astma (J45-J46)	1	0	4	0,1	4	0,1	109	2,3	217	4,1
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	441	5,8	314	4,5	218	5,8	198	4,3	189	3,5
Bolesti vežnjače oka (H10-H13)	124	1,6	104	1,5	68	1,8	71	1,5	148	2,8
Ostale dijagnoze bolesti	1981	26,1	1791	25,7	1109	29,4	1290	27,9	1128	21,2
UKUPNO	7614	100	6945	100	3770	100	4619	100	5325	100

Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece Okruha Bor

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području okruga Bor u petogodišnjem periodu kretao se od 24113 oboljenja u 2018. godini do 20218 u 2022. godini. Stopa obolevanja u 2022. iznosi 3845,9/1000 dece predškolskog uzrasta,

Na prvom mestu su **respiratorne bolesti** (Tabela 50). Poslednje 2022. godine stopa obolevanja od respiratornih bolesti je bila 2062,4/1000 dece starosti 0-6 godina. Ova grupa bolesti čini 53,6% ukupnog morbiditeta u 2022.

Sledi grupa **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa 16,0% prosečno morbiditeta ove službe (stopa – 839,4‰ u 2022. godini).

Na trećem mestu sa učešćem od 4,3% u proseku u petogodišnjem periodu su **bolesti sistema za varenje** (stopa morbiditeta u 2022. –160,7‰).

Na četvrtom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti kože i potkožnog tkiva** sa prosečnim udelom od 4,4% (stopa u 2022.–155,4‰),

Na petom mestu u strukturi morbiditeta su **bolesti uva i mastoidnog nastavka** koje čine 3,2% prosečno svih evidentiranih dijagnoza u ovoj službi (stopa –125‰ u 2022. godini).

Pet najučestalijih dijagnoza su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutno zapaljenje ždrela i krajnika, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, groznica nepoznatog porekla i akutni bronhitis i bronhiolitis (Tabela 51). Prvih pet dijagnoza u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji opštine Bor 2022. godine činilo je blizu 67,3% ukupnog morbiditeta.

Tabela br. 50 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na području Okruga Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	13742	57	13122	55,9	6312	52,9	8457	48,9	10842	53,6
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	3921	16,3	4205	17,9	2076	17,4	3423	19,8	4413	21,8
XI Bolesti sistema za varenje	962	4	1166	5	531	4,5	696	4	845	4,2
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	1206	5	1056	4,5	646	5,4	731	4,3	817	4,0
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	734	3	780	3,3	401	3,4	529	3,1	657	3,2
I Zarazne bolesti	1000	4,1	372	1,6	496	4,2	648	3,7	614	3,0
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	0	0	1275	7,4	481	2,4
VII Bolesti oka i pripojaka oka	601	2,5	458	2	231	1,9	268	1,5	453	2,2
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	725	3	705	3	468	3,9	491	2,8	404	2,0
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	421	1,7	365	1,6	291	2,4	295	1,7	286	1,5
Ostale grupe bolesti	801	3,4	1249	5,2	476	4	482	2,8	406	2,1
UKUPNO	24113	100	23478	100	11928	100	17295	100	20218	100

Tabela br. 51 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu predškolske dece na teritoriji Okruga Boru periodu 2018-2022. godina

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01,J05-J06)	5443	22,6	5480	23,3	2772	23,2	3983	23	4206	20,8
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	5807	24,1	5283	22,5	2428	20,4	2681	15,5	4070	20,1
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R09, R11-R49, R51- R53, R55-R99)	2205	9,1	2392	10,2	863	7,1	1671	9,7	2315	11,5
Groznica nepoznatog porekla (R50)	1456	6	1549	6,6	1054	8,8	1563	9	1926	9,5
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	1603	6,6	1476	6,3	675	5,7	903	5,2	1101	5,4
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31,J33-J34)	176	0,7	249	1,1	146	1,2	310	1,8	679	3,4
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	992	4,1	887	3,8	543	4,6	590	3,4	643	3,2
Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka (H65-H75)	619	2,6	672	2,9	281	2,4	404	2,3	506	2,5
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	52	0,4	1275	7,4	481	2,4
Akutno zapaljenje grkljana i dušnika (J04)	475	2	405	1,7	178	1,5	326	1,9	461	2,3
Ostale dijagnoze bolesti	5337	22,2	5085	21,6	2936	24,7	3589	20,8	3830	18,9
UKUPNO	24113	100	23478	100	11928	100	17295	100	20218	100

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine opštine Bor

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece na području opštine Bor u periodu 2018-2022. godine kretao se od 13777 (2018.godina) do 10728 (2022.godina). Stopa ukupnog oboljevanja u 2022. godini iznosi 2310,3/1000 dece.

Najučestalija su, kao i obično, **respiratorna oboljenja** (stopa-944,1‰ u 2022. godini) sa najčešćom dijagnozom akutno zapaljenje ždrela i krajnika.

Na drugom i trećem mestu su **simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi** (stopa – 680,9‰ u 2022. godini) i **bolesti sistema za varenje** (stopa –211,7‰ u 2022. godini).

Na četvrtom mestu su **povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora** sa stopom obolevanja 102,4/1000 u 2022. godini (Tabela 52). **Bolesti mokraćno-polnog sistema** (3,9% u proseku) sa stopom obolevanja –67,5‰ u 2022. godini nalaze se na petom mestu po učestalosti među decom školskog uzrasta.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji opštine Bor 2022. godine prvih pet vodećih dijagnoza čine 66,9% registrovanog morbiditeta. Dijagnoza akutno zapaljenje ždrela i krajnika se nalazi na prvom mestu. Slede drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, druge bolesti jednjaka, želuca i dvanestopalčnog creva, groznica nepoznatog porekla i akutne infekcije gornjih respiratornih puteva u 2022. godini (Tabela 53).

Tabela br. 52 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2017		2018		2019		2020		2021	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	6854	49,7	7249	49,5	3264	46,1	3012	33,8	4406	40,9
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i	2600	18,9	3070	21	1751	24,7	2198	24,7	3178	29,5
XI Bolesti sistema za varenje	1190	8,6	1247	8,5	500	7,1	597	6,7	988	9,2
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	632	4,6	594	4,1	354	5	362	4,1	478	4,4
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	674	4,9	654	4,5	313	4,4	246	2,8	315	2,9
I Zarazne bolesti i parazitarne bolesti	233	1,7	216	1,5	150	2,1	357	4	260	2,4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	420	3,1	443	3	237	3,3	247	2,8	251	2,3
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	365	2,6	336	2,3	113	1,6	118	1,3	217	2
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema	260	1,9	231	1,6	111	1,6	104	1,2	182	1,7
VII Bolesti oka i pripojaka oka	162	1,2	144	1	75	1,1	75	0,8	139	1,3
Ostale grupe bolesti	387	2,8	453	3	213	3	1596	17,8	368	3,4
UKUPNO	13777	100	14637	100	7081	100	8912	100	10782	100

Tabela br. 53 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	4301	31,2	4819	32,9	1980	28	1937	21,7	3041	28,2
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	1496	10,9	1866	12,7	758	10,7	1272	14,3	1974	18,3
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23, „K30-K31)	827	6	1035	7,1	347	4,9	490	5,5	849	7,9
Groznicu nepoznatog porekla (R50)	555	4	625	4,3	734	10,4	677	7,6	837	7,8
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01, J05-J06)	1313	9,5	1099	7,5	663	9,4	581	6,5	503	4,7
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	686	5	781	5,3	315	4,4	228	2,6	396	3,7
Bol u trbuhu i karlici (R10)	549	4	579	4	259	3,7	249	2,8	367	3,4
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31, J33-J34)	279	2	29	1,6	114	1,6	172	1,9	220	2
Akutno zapaljenje grkljana i dušnika (J04)	183	1,3	178	1,2	59	0,8	39	0,4	162	1,5
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	270	1,9	274	1,9	150	2,1	165	1,8	155	1,4
Ostale dijagnoze bolesti	3318	24,2	3352	21,5	1702	24	3102	34,9	2278	21,1
UKUPNO	13777	100	14637	100	7081	100	8912	100	10782	100

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine opštine Kladovo

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece na području opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine kretao se od 4112 (2018. godina) do 4312 (2022.godina). Stopa ukupnog oboljevanja u 2022. godini iznosi 2696,7/1000 dece.

Najučestalije grupe su **respiratorna oboljenja** (stopa – 1416,5‰ u 2022. godini) sa najčešćom dijagnozom akutne infekcije gornjih respiratornih puteva i **šifre za posebne namene (U04,U07)** sa dijagnozom hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)(stopa-298,3‰ u 2022. godini).

Na trećem i četvrtom mestu su **simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi** (stopa –244,5‰ u 2022. godini) i **bolesti sistema za varenje** (stopa –183,9‰ u 2022. godini).

Na petom mestu su **povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora** sa stopom obolevanja 112,5/1000 u 2022. Godini. One čine 4,6% u proseku od ukupno registrovanih oboljenja u petogodišnjem periodu (Tabela 54).

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji opštine Kladovo 2022. godine prvih pet vodećih dijagnoza čine 64,4% registrovanog morbiditeta. Dijagnoza akutne infekcije gornjih respiratornih puteva se nalazi na prvom mestu. Slede hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2), akutno zapaljenje ždrela i krajnika, bol u truhu i karlici i druge specifične, nespecifične i višestruke povrede. To je pet najčešćih razloga zbog kojih su se deca školskog uzrasta opštine Kladovo obraćala pedijatru u 2022. godini (Tabela 55).

Tabela br. 54 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	2104	51,2	2104	51,5	1238	56	1356	29,8	2265	52,5
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	37	1,7	1696	37,3	477	11,1
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	520	12,6	520	12,7	296	13,4	590	13	391	9,1
XI Bolesti sistema za varenje	313	7,6	313	7,7	102	4,6	214	4,7	294	6,8
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	239	5,8	239	5,9	87	3,9	139	3,1	180	4,2
I Zarazne i parazitarne bolesti	66	1,6	159	3,9	81	3,7	73	1,6	152	3,5
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	130	3,2	130	3,2	93	4,2	95	2,1	119	2,8
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	179	4,4	179	4,4	75	3,4	80	1,8	102	2,4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	195	4,7	195	4,8	86	3,9	111	2,4	92	2,1
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema	102	2,5	75	1,8	28	1,3	39	0,9	65	1,5
Ostale grupe bolesti	264	6,4	170	4,1	88	3,9	150	3,3	175	4
UKUPNO	4112	100	4084	100	2211	100	4543	100	4312	100

Tabela br. 55 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01, J05-J06)	1465	35,6	1547	37,9	805	36,4	1051	23,1	1558	36,1
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	37	1	1696	37,3	477	11,1
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	424	10,3	453	11,1	253	11,4	205	4,5	425	9,9
Bol u trbuhu i karlici (R10)	205	5	149	3,6	85	3,8	158	3,5	165	3,8
Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede (S00-S01...T13-T14)	233	5,7	195	4,8	56	2,5	109	2,4	151	3,5
Druge bolesti creva i potrbušnice (K52-K55,K58-K67)	154	3,7	146	3,6	49	2,2	103	2,3	144	3,3
Akutno zapaljenje dušnica i krajnjih okrajaka dušnica (J20-J21)	103	2,5	124	3	85	3,8	29	0,6	135	3,1
Groznica nepoznatog porekla (R50)	177	4,3	133	3,3	139	6,4	323	7,1	126	2,9
Bolesti srednjeg uva i mastoidnog nastavka (H65-H75)	105	2,6	103	2,5	85	3,8	88	1,9	108	2,5
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31,J33-J34)	54	1,3	84	2,1	41	1,8	43	0,9	108	2,5
Ostale dijagnoze bolesti	1192	29	1150	28,1	576	26,9	738	16,4	915	21,3
UKUPNO	4112	100	4084	100	2211	100	4543	100	4312	100

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine opštine Majdanpek

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece na području opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine kretao se od 3649 (2018. godina) do 2237 (2022. godina). Stopa ukupnog oboljevanja u 2022. godini iznosi 1529/1000 dece.

Najučestalija su **respiratorna oboljenja** (stopa 870,1‰ u 2022. godini) sa najčešćom dijagnozom akutno zapaljenje ždrela i krajnika.

Na drugom i trećem mestu su **simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi** (stopa 144,9‰ u 2022.) i **bolesti sistema za varenje** (stopa –118,2‰ u 2022. godini).

Na četvrtom mestu su **zarazne i parazitarne bolesti** sa stopom obolevanja 90,9/1000 u 2022. Godini. One čine 10,9% u proseku od ukupno registrovanih oboljenja u petogodišnjem periodu (Tabela 56). **Šifre za posebne namene (U04,U07)** sa stopom obolevanja od 77,9 ‰ u 2022. godini nalaze se na petom mestu po učestalosti među decom školskog uzrasta.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji opštine Majdanpek 2022. godine prvih pet vodećih dijagnoza čine 61,4% registrovanog morbiditeta. Dijagnoza akutno zapaljenje ždrela i krajnika se nalazi na prvom mestu. Slede akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, zatim akutno zapaljenje grkljana i dušnika, drugi siptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi i hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2.

Ove dijagnoze su pet najčešćih razloga zbog kojih su se deca školskog uzrasta opštine Majdanpek obraćala pedijatru u 2022. godini (Tabela 57).

Tabela br. 56 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	1876	51,4	1645	50,1	770	49,9	817	49,2	1273	56,9
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	505	13,8	384	11,7	111	7,2	188	11,3	212	9,5
XI Bolesti sistema za varenje	110	3	308	9,4	79	5,1	125	7,5	173	7,7
I Zarazne bolesti I parazitarne bolesti	253	6,9	195	5,9	190	12,3	61	3,7	133	5,9
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	8	0,5	100	6	114	5,1
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	172	4,7	176	5,4	112	7,3	118	7,1	91	4,1
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	131	3,6	131	4	86	5,6	55	3,3	67	3
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	61	1,7	71	2,2	28	1,8	27	1,6	55	2,5
XIX Povede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	90	2,5	91	2,8	31	2	42	2,5	45	2
VII Bolesti oka i pripojaka oka	89	2,4	66	2	35	2,3	25	1,3	23	1
Ostale grupe bolesti	362	10	219	6,5	93	6	101	6,5	51	2,3
UKUPNO	3649	100	3286	100	1543	100	1659	100	2237	100

Tabela br. 57 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	1085	29,7	924	28,1	398	25,8	483	29,1	708	31,6
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01, J05-J06)	554	15,2	473	14,4	208	13,5	201	12,1	301	13,5
Akutno zapaljenje grkljana I dušnika (J04)	86	2,4	114	3,5	54	3,5	61	3,7	126	5,6
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	332	9,1	276	8,4	75	4,9	105	6,3	125	5,6
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	8	0,5	100	6	113	5,1
Akutni bronhitis i bronchiolitis (J20-J21)	107	2,9	106	3,2	79	5,1	54	3,3	90	4
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23...K30-K31)	152	4,2	134	4,1	36	2,3	49	3	85	3,8
Druge bolesti zuba I potpornih struktura (K00-K01,K03-K08)	51	1,4	83	2,5	35	2,3	59	3,6	73	3,3
Varičela i zonski- pojasasti herpes (B01-B02)	11	0,3	13	0,4	7	0,5	3	0,2	54	2,4
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	102	2,8	97	3	64	4,1	45	2,7	53	2,4
Ostale dijagnoze bolesti	1169	32	1066	32,4	579	37,5	499	30	509	22,7
UKUPNO	3649	100	3286	100	1543	100	1659	100	2237	100

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine opštine Negotin

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece na području opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine kretao se od 10861 (2018. godina) do 5994 (2022. godina). Stopa ukupnog oboljevanja u 2022. godini iznosi 2429,7/1000 dece.

Najučestalija su **respiratorna oboljenja** (stopa – 1267,9‰ u 2022. godini) sa najčešćom dijagnozom akutne infekcije gornjih respiratornih puteva.

Na drugom i trećem mestu su **simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi** (stopa – 348,2‰ u 2022. godini) i **bolesti sistema za varenje** (stopa –185,2‰ u 2022. godini).

Na četvrtom mestu su **bolesti uva i mastoidnog nastavka** sa stopom obolevanja 107,8/1000 u 2022. godini (Tabela 58).

Bolesti kože i potkožnog tkiva (5,9% u proseku) sa stopom obolevanja –106,6‰ u 2022. godini nalaze se na petom mestu po učestalosti među decom školskog uzrasta.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji opštine Negotin 2022. godine prvih pet vodećih dijagnoza čine 56,6% registrovanog morbiditeta. Dijagnoza akutne infekcije gornjih respiratornih puteva nalazi se na prvom mestu. Slede druge bolesti nosa i sinusa nosa, akutno zapaljenje ždrela i krajnika, groznica nepoznatog porekla i drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (Tabela 59).

Tabela br. 58 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	5636	51,9	5000	49,6	2291	45,3	1927	36,7	3128	52,2
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1097	10,1	1146	11,4	621	12,3	939	17,9	859	14,3
XI Bolesti sistema za varenje	760	7	746	7,4	321	6,3	338	6,4	457	7,6
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	368	3,4	366	3,6	218	4,3	201	3,8	266	4,4
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	611	5,6	615	6,1	362	7,2	313	6	263	4,4
VII Bolesti oka i pripojaka oka	445	4,1	297	2,9	195	3,9	135	2,6	201	3,4
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	534	4,9	493	4,9	246	4,9	187	3,6	170	2,8
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	61	1,2	437	8,3	154	2,6
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	477	4,4	462	4,6	242	4,8	189	3,6	124	2,1
XIII Bolesti mišićno-koštanog sistema	314	2,9	276	2,7	138	2,7	115	2,2	114	1,9
Ostale grupe bolesti	619	5,7	674	6,8	364	7,1	471	8,9	258	4,3
UKUPNO	10861	100	10075	100	5059	100	5252	100	5994	100

Tabela br. 59 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01, J05-J06)	3127	28,8	3427	34,1	1459	28,8	1143	21,8	1444	24,1
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31, J33-J34)	429	3,9	324	3,2	234	4,6	256	4,9	658	11
Akutno zapaljenje ždrela i krajnika (J02-J03)	1541	14,2	992	9,8	422	8,3	366	7	624	10,4
Groznica nepoznatog porekla (R50)	144	1,3	146	1,4	108	2,1	327	6,2	384	6,4
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	596	5,5	634	6,3	313	6,2	393	7,5	282	4,7
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23...K30-K31)	239	2,2	222	2,2	77	1,5	148	2,8	255	4,3
Bol u trbuhu i karlici (R10)	357	3,3	366	3,6	200	4,1	219	4,2	193	3,2
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L10-L99)	499	4,6	489	4,9	312	6,2	223	4,2	188	3,1
Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka (H65-H75)	331	3	269	2,7	123	2,4	101	1,9	164	2,7
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	61	0	437	8,3	154	2,6
Ostale dijagnoze bolesti	3598	33,2	3206	31,8	1750	35,8	1639	31,2	1648	27,5
UKUPNO	10861	100	10075	100	5059	100	5252	100	5994	100

Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine Okruga Bor

Broj utvrđenih oboljenja, stanja i povreda u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece na području okruga Bor u periodu 2018-2022. godine kretao se od 32339 (2018. godina) do 23325 (2022. godina). Stopa ukupnog oboljevanja u 2022. godini iznosi 2287,7/1000 dece,

Najučestalija su, kao i obično, **respiratorna oboljenja** (stopa-1085,9‰ u 2022. godini) sa najčešćom dijagnozom akutno zapaljenje ždrela I krajnika.

Na drugom i trećem mestu su **simptomi, znaci i patološki i klinički laboratorijski nalazi** (stopa – 342,8‰ u 2022. godini) i **bolesti sistema za varenje** (stopa –187,5‰ u 2022. godini).

Na četvrtom mestu su **povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora** sa stopom obolevanja 335,2/1000 u 2022. godini (Tabela 60). **Šifre za posebne namene (U04,U07)** sa stopom obolevanja –73,1‰ u 2022. godini nalaze se na petom mestu po učestalosti među decom školskog uzrasta.

U službi za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta na teritoriji okruga Bor, 2022. godine prvih pet vodećih dijagnoza čine 59% registrovanog morbiditeta. Dijagnoza akutno zapaljenje ždrela i krajnika nalazi se na prvom mestu. Slede akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi, groznica nepoznatog porekla i druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva u 2021. godini (Tabela 62).

Tabela br. 60 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području Okruga Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
X Bolesti sistema za disanje	16470	50,8	16158	50,4	7563	47,6	7112	34,9	11072	47,5
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	4722	14,6	5058	15,8	2779	17,5	3915	19,2	4640	19,9
XI Bolesti sistema za varenje	2512	7,8	2573	8	1002	6,3	1274	6,3	1912	8,2
XIX Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora	1438	4,4	1349	4,2	714	4,5	732	3,6	827	3,5
XXII Šifre za posebne namene (U04,U07)	0	0	0	0	116	0,7	3562	17,5	745	3,2
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	1559	4,8	1492	4,7	746	4,7	631	3,1	678	2,9
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva	1357	4,2	1328	4,1	771	4,9	726	3,6	673	2,9
VIII Bolesti uva i mastoidnog nastavka	924	2,9	897	2,8	452	2,8	441	2,2	657	2,8
I Zarazne bolesti i parazitarne bolesti	765	2,4	799	2,5	501	3,2	597	2,9	646	2,8
VII Bolesti oka i pripojaka oka	783	2,4	563	1,8	339	2,1	269	1,3	397	1,7
Ostale grupe bolesti	1869	5,7	1865	5,7	911	5,7	1107	5,4	1078	4,6
UKUPNO	32399	100	32082	100	15894	100	20366	100	23325	100

Tabela br.61 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na teritoriji Okruga Boru periodu 2018-2022.

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2021	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Akutno zapaljenje ždrelo i krajnika (J02-J03)	7351	22,7	7188	22,4	3053	19,2	2991	14,7	4798	20,6
Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J01, J05-J06)	6459	19,9	6546	20,4	3135	19,7	2976	14,6	3806	16,3
Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	2562	7,9	2952	9,2	1218	7,7	1879	9,2	2463	10,6
Groznica nepoznatog porekla (R50)	941	2,9	945	2,9	993	6,3	1363	6,7	1398	6
Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva (K20-K23, K30-K31)	1339	4,1	1484	4,6	487	3,1	749	3,7	1292	5,5
Druge bolesti nosa i sinusa nosa (J30-J31, J33-J34)	789	2,4	662	2,1	402	2,5	480	2,4	1017	4,4
Bol u trbuhu i karlici (R10)	1219	3,8	1161	3,6	568	3,6	673	3,3	761	3,3
Hitna upotreba U07(Covid 19-U07.1, U07.2)	0	0	0	0	10	0	3562	17,5	744	3,2
Akutno zapaljenje dušnica i krajnjih okrajaka dušnica (J20-J21)	1143	3,5	1201	3,7	596	3,7	397	1,9	738	3,2
Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede (S00-S01, ...T13-T14)	1106	3,4	1048	3,3	528	3,3	571	2,8	614	2,6
Ostale dijagnoze bolesti	9490	29,4	8895	27,8	4904	30,9	4725	23,2	5694	24,3
UKUPNO	32399	100	32082	100	15894	100	20366	100	23325	100

Služba za zdravstvenu zaštitu žena opštine Bor

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Bor u petogodišnjem periodu broj registrovanih oboljenja, povreda i stanja kretao se od 2332 (2018.) do 905 (2022.). Stopa morbiditeta u 2022. godini –54,7‰),

U službi za zdravstvenu zaštitu žena najčešće su prisutne **bolesti mokraćno-polnog sistema** čiji se udeo kretao u opsegu 80,2% do 87,7%. Stopa oboljevanja u 2022. godini je bila 40/1000.

Druga po zastupljenosti je grupa **zarazne i parazitarne bolesti** sa 6,8% prosečnog udela u morbiditetu u ovom petogodišnjem periodu (stopa u 2022. godini- 6,2‰).

Treća po zastupljenosti je grupa **tumori** sa stopom u 2022. od 3,2‰,

U odnosu na ove grupe bolesti, mnogo je manja zastupljenost grupe **trudnoća, rađanje i babinje** (0,9% u 2022. godini) (Tabela 62).

Na teritoriji opštine Bor su posete službi za zdravstvenu zaštitu žena u 2022. godini najčešće posete ostvarivane su pod dijagnozama: druga zapaljenja ženskih karličnih organa (32,6%), druga oboljenja polno-mokraćnog (22,4%) i treća najučestalija kategorija bili su poremećaji menstruacije (11,8%). Sledi mikoze (9,2%) i cistitis (3,3%).Prvih pet dijagnoza čine 79,3% registrovanih oboljenja i stanja u službi zdravstvene zaštite žena (Tabela 63).

Tabela br.62 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	1989	85,3	1461	87	999	87,5	924	87,7	726	80,2
I Zarazne i parazitarne bolesti	171	7,3	89	5,3	54	4,7	44	4,2	112	12,4
II Tumori	114	4,9	95	5,7	75	6,6	79	7,5	59	6,5
XV Trudnoća, radjanje i babinje	58	2,5	35	2,1	14	1,2	7	0,6	8	0,9
Ostale grupe bolesti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	2332	100	1680	100	1142	100	1054	100	905	100

Tabela br.63 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Bor u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Druga zapaljenja ženskih karličnih organa (N71, N73-N77)	448	19,2	487	29	314	27,5	360	34,2	295	32,6
Druga oboljenja polnomokraćnog puta (N82,N84,N93,,N99)	757	32,5	508	30,2	259	22,7	231	21,9	203	22,4
Poremećaji menstruacije (N91-N92)	360	15,4	248	14,8	214	18,7	156	14,8	107	11,8
Mikoze (B35-B49)	84	3,6	31	1,8	29	2,5	25	2,4	83	9,2
Cistitis (N30)	131	5,6	51	3	58	5,1	40	3,8	30	3,3
Druge infekcije pretežno prenete polnim putem (A57-A64)	79	3,4	58	3,5	24	2,1	19	1,8	22	2,4
Maligni tumor dojke (C50)	3	0,1	1	0,1	0	0	1	0,1	22	2,4
Nezapaljenske bolestijajnika, jajovoda i oko mater.tkiva (N83)	62	2,7	27	1,6	30	2,6	40	3,8	22	2,4
Ostale dijagnoze bolesti	408	17,5	269	16	214	18,8	182	17,2	121	13,5
UKUPNO	2332	100	1680	100	1142	100	1054	100	905	100

Služba za zdravstvenu zaštitu žena opštine Kladovo

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Kladovo u petogodišnjem periodu broj registrovanih oboljenja, povreda i stanja kretao se od 1953 u 2018. do 1387 u 2022. godini. Stopa morbiditeta iznosila je 173,2 u 2022. godini na 1000 žena starijih od 15 godina.

U službi za zdravstvenu zaštitu žena najčešće su prisutne bolesti **mokraćno-polnog sistema** čiji se broj kretao od 1682 do 1201 u ovom periodu. Udeo ove grupe bolesti iznosio je 85,7% u proseku. Stopa oboljevanja u 2022. godini je bila 150/1000.

U drugu grupu spadaju **simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi** sa prosečno 5,8% udela u ukupnom morbiditetu (stopa u 2022. godini-9,2‰).

Treća po učestalosti grupa bolesti su **tumori** (5,0% u 2022.). Slede **bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma** (2,4% u 2022.) i **zarazne i parazitarne bolesti** (0,6% u 2022.) (Tabela 64).

Na teritoriji opštine Kladovo su posete službi za zdravstvenu zaštitu žena u 2022. godini najčešće ostvarivane pod dijagnozama: bolesti menopause-klimakterijuma (22%), druga zapaljenja ženskih karličnih organa (20%), cistitis (12,3%) zapaljenje grlića materice (9,2%) i druga oboljenja polno-mokraćnog puta (6,1%) (Tabela 65).

Tabela br.64 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	1682	86,1	1498	83,3	1312	84,8	1437	87,8	1201	86,6
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	97	5	137	7,6	91	5,9	86	5,3	74	5,3
II Tumori	112	5,7	112	6,2	79	5,1	72	4,4	69	5,0
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	25	1,3	29	1,6	44	2,8	23	1,5	33	2,4
I Zarazne i parazitarne bolesti	29	1,5	15	0,8	7	0,5	7	0,4	8	0,6
Ostale grupe bolesti	5	0,2	1	0,1	10	0,6	7	0,4	2	0,1
UKUPNO	1953	100	1800	100	1547	100	1636	100	1387	100

Tabela br. 65 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Kladovo u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Bolesti menopause-klimakterijuma (N95)	330	16,9	371	20,6	310	20	375	22,9	305	22
Druga zapaljenja ženskih karličnih organa (N71, N73-N77)	267	13,7	335	18,6	223	14,4	263	16,1	278	20
Cistitis (N30)	150	7,7	144	8	191	12,3	145	8,9	170	12,3
Zapaljenje grlića materice (N72)	271	13,9	180	10	170	11	158	9,7	127	9,2
Druga oboljenja polno-mokraćnog puta (N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99)	198	10,1	124	6,9	111	7,2	109	6,6	84	6,1
Bol u trbuhu i krlici (R10)	97	5	137	7,6	91	5,9	86	5,3	73	5,3
Ostale dijagnoze bolesti	640	32,7	509	28,3	451	29,2	500	30,5	350	25,1
UKUPNO	1953	100	1800	100	1547	100	1636	100	1387	100

Služba za zdravstvenu zaštitu žena opštine Majdanpek

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Majdanpek u petogodišnjem periodu broj registrovanih oboljenja, povreda i stanja kretao se od 1029 do 750. Stopa morbiditeta u 2022. godini je 115,7 na 1000 žena starijih od 15 godina.

U službi za zdravstvenu zaštitu žena najčešće su prisutne **bolesti mokraćno-polnog sistema** čiji je broj bio u 2018. godini 987 da bi u 2022. godini iznosio 710. Udeo ove grupe bolesti se kretao u opsegu 96,6-92,9%. Stopa oboljevanja u 2022. godini je bila 109,6/1000.

U drugu grupu spadaju **tumori** sa 3% prosečno udela u ukupnom morbiditetu, sa stopom u 2022. godini od 3,4‰.

U odnosu na ove grupe bolesti, mnogo je manja zastupljenost **bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma** (1,2% u 2022.) i **trudnoća**, rađanje i babinje (0,8% u 2022.) (Tabela 66).

Na teritoriji opštine Majdanpek su posete službi za zdravstvenu zaštitu žena u 2022. godini najčešće ostvarivane pod dijagnozom druga zapaljenja ženskih karličnih organa (28,1%), bolesti menopauze-klimakterijuma (19,5%), poremećaja menstrualnog ciklusa (18,7%), zapaljenje mokraćne bešike (10%) i zapaljenje jajovoda i zapaljenje jajnika (6,3%) (Tabela 67).

Tabela br.66 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	987	95,9	900	96,6	731	91,6	678	92,9	710	94,7
II Tumori	24	2,3	18	1,9	29	3,7	29	4	22	2,9
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	7	0,7	9	1	13	1,6	16	2,2	9	1,2
XV Tridnoća, rađanje i babinje	2	0,2	3	0,3	13	1,6	0	0	6	0,8
Ostale grupe bolesti	9	0,9	2	0,2	12	1,5	7	0,9	3	0,4
UKUPNO	1029	100	932	100	798	100	730	100	750	100

Tabela br. 67 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Majdanpek u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Druga zapaljenja ženskih karličnih organa (N71, N73-N77)	350	34,1	280	30	223	27,9	182	24,9	211	28,1
Bolesti menopause-klimakterijuma (N95)	174	16,9	179	19,2	91	11,4	118	16,2	146	19,5
Poremećaji menstruacije (N91-N92)	200	19,4	202	21,7	191	23,9	174	23,8	140	18,7
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	60	5,8	67	7,2	73	9,2	73	10	75	10
Zapaljenje jajovoda i zapaljenje jajnika (N70)	64	6,2	44	4,7	46	5,8	47	6,4	47	6,3
Druga oboljenja polno-mokraćnog puta (N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99)	30	2,9	26	2,8	19	2,4	20	2,8	25	3,3
Ispadanje polnih organa žene(N81)	14	1,4	16	1,7	13	1,6	10	1,4	16	2,1
Ostale dijagnoze bolesti	137	13,3	118	12,7	142	17,8	106	14,5	90	12
UKUPNO	1029	100	932	100	798	100	730	100	750	100

Služba za zdravstvenu zaštitu žena opštine Negotin

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Negotin u petogodišnjem periodu broj registrovanih oboljenja, povreda i stanja kretao se od 3216 (2018.) do 1611 (2022.). Stopa morbiditeta iznosi 122,2 na 1000 žena starijih od 15 godina u 2022. godini.

U službi za zdravstvenu zaštitu žena najčešće su prisutne **bolesti mokraćno-polnog sistema** (prosečno 74,5%). Stopa oboljevanja u 2022. godini je bila 103,3/1000.

U drugu grupu po učestalosti spadaju **trudnoća, rađanje i babinje** sa 9,3% u proseku udela u ukupnom morbiditetu (stopa u 2022. godini- 7,2‰).

U odnosu na ove grupe bolesti zastupljenost tumora je 3,2% i bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma 2,8% u 2022. Godini. (Tabela 68).

Na teritoriji opštine Negotin su posete službama za zdravstvenu zaštitu žena u 2022. godini najčešće ostvarivane pod dijagnozama: druga zapaljenja ženskih karličnih organa (25,5%), bolesti dojke (15,5%), zapaljenje mokraćne bešike (14,5%), poremećaji menstruacije (9%) i bolesti menopause-klimakterijuma (7,6%). Prvih pet dijagnoza čine više od dve trećine (71,8%) registrovanih oboljenja i stanja u službi zdravstvene zaštite žena (Tabela 69).

Tabela br. 68 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	2842	88,8	592	28,8	1274	87,6	1165	83	1362	84,5
XV Trudnoća, rađanje i babinje	151	4,7	501	24,4	82	5,6	86	6,1	95	5,9
II Tumori	134	4,2	296	14,4	57	3,9	82	5,8	52	3,2
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	32	1	209	10,2	25	1,7	36	2,6	45	2,8
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	16	0,5	12	0,5	8	0,5	10	0,7	27	1,7
I Zarazne i parazitarne bolesti	14	0,4	69	3,3	7	0,5	10	0,7	14	0,9
Ostale grupe bolesti	27	0,4	543	18,4	10	0,2	15	1,1	30	1
UKUPNO	3216	100	2222	100	1463	100	1404	100	1611	100

Tabela br. 69 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji opštine Negotin u periodu 2018-2022. godine

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Druga zapaljenja ženskih karličnih organa (N71, N73-N77)	929	28,9	592	26,6	314	21,5	354	25,2	410	25,5
Bolesti dojke (N60-N64)	626	19,5	501	22,5	263	18	172	12,3	250	15,5
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	258	8	209	9,4	185	12,6	166	11,8	233	14,5
Poremećaji menstruacije (N91-N92)	404	12,6	168	7,6	130	8,9	159	11,3	145	9
Bolesti menopause-klimakterijuma (N95)	357	11,1	296	13,3	194	13,3	166	11,8	122	7,6
Zapaljenje jajovoda i zapaljenje jajnika (N70)	61	1,9	71	3,2	51	3,5	38	2,7	60	3,7
Zapaljenje grlica materice (N72)	49	1,5	43	1,9	85	5,8	37	2,6	50	3,1
Ostale dijagnoze bolesti	532	16,5	342	15,5	241	16,4	312	22,3	341	21,1
UKUPNO	3216	100	2222	100	1463	100	1404	100	1611	100

Služba za zdravstvenu zaštitu žena Okruga Bor

U službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji okruga Bor u petogodišnjem periodu broj registrovanih oboljenja, povreda i stanja kretao se od 8530 (2018.) do 4653 (2022.). Stopa morbiditeta u 2022. godini – 101,5‰).

U službi za zdravstvenu zaštitu žena najčešće su prisutne **bolesti mokraćno-polnog sistema** čiji se udeo kretao u opsegu 87,9 – 85,9%. Stopa oboljevanja u 2022. godini je bila 87,3/1000.

U drugu grupu spadaju **tumori** sa 4,8% prosečnog udela u morbiditetu u ovom petogodišnjem periodu (stopa u 2022. godini – 4,4‰).

U odnosu na ove grupe bolesti, nešto je manja je zastupljenost ostalih grupa u 2022. godini (Tabela 70).

Na teritoriji okruga Bor su posete službi za zdravstvenu zaštitu žena u 2022. godini najčešće ostvarivane pod dijagnozama: druga zapaljenja ženskih karličnih organa (25,7%), bolesti menopause (12,7%), zapaljenje mokraćne bešike (10,9%), poremećaji menstruacije (10%) i druga oboljenja mokraćno-polnog puta (7,8%) (Tabela 71).

Tabela br. 70 Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Okruga Bor u periodu 2018-2022. godine

Grupa bolesti prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
XIV Bolesti mokraćno-polnog sistema	7500	87,9	5815	87,7	4316	87,2	4204	87,1	3999	85,9
II Tumori	384	4,5	337	5,1	240	4,8	262	5,4	202	4,4
I Zarazne i parazitarne bolesti	218	2,6	149	2,2	73	1,6	65	1,3	135	2,9
XV Trudnoća, rađanje i babinje	211	2,5	149	2,2	111	2,2	93	1,9	109	2,3
XVIII Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	113	1,3	111	1,7	99	2	97	2,1	101	2,2
IV Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizna	64	0,8	58	0,9	82	1,7	75	1,6	87	1,9
III Bolesti krvi i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta	30	0,3	14	0,2	17	0,3	19	0,4	11	0,2
Ostale grupe bolesti	10	0,1	1	0	12	0,2	9	0,2	9	0,2
UKUPNO	8530	100	6634	100	4950	100	4824	100	4653	100

Tabela br. 71 Vodeće dijagnoze u službi za zdravstvenu zaštitu žena na teritoriji Okruga Boru periodu 2018-2022.

Dijagnoza prema MKB-X	2018		2019		2020		2021		2022	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Druga zapaljenja ženskih karličnih organa (N71, N73-N77)	1994	23,4	1694	25,5	1074	21,7	1159	24	1194	25,7
Bolesti menopause-klimakterijuma (N95)	946	11,1	907	13,7	630	12,7	689	14,3	592	12,7
Zapaljenje mokraćne bešike (N30)	599	7	471	7,1	507	10,2	424	8,8	508	10,9
Poremećaji menstruacije (N91-N92)	1102	12,9	742	11,2	697	14,2	632	13,1	464	10
Druga oboljenja polnomokraćnog puta (N82,N84,N93,,N99)	1011	11,9	681	10,3	402	8,1	373	7,7	361	7,8
Bolesti dojke (N60-N64)	730	8,6	560	8,4	293	5,9	220	4,6	289	6,2
Zapaljenje grlića materice (N72)	378	4,4	285	4,3	308	6,2	242	5	206	4,4
Zapaljenje jajovoda i zapaljenje jajnika (N70)	201	2,4	178	2,7	145	2,9	131	2,7	151	3,2
Bol u trbuhu i karlici (R10)	111	1,3	43	1,9	85	5,8	37	2,6	98	2,1
Tumor glatkog mišića materice (D25)	156	1,8	169	2,5	95	1,9	114	2,4	91	2
Ostale dijagnoze bolesti	1302	15,2	904	12,4	714	10,4	803	14,8	699	15
UKUPNO	8530	100	6634	100	4950	100	4824	100	4653	100

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba opštine Bor

Na području opštine Bor, u periodu od 2018-2022. godine, u stomatološkoj službi registrovano je, prosečno godišnje, 6615 oboljenja. Stopa morbiditeta u 2022. godini iznosila je 114,9/1000 stanovnika. Najčešća oboljenja registrovana u ovoj službi su: *druge bolesti zuba i potpornih struktura* (40,8% u 2022. Godini), *zubni karijes* (59,1% u 2022. god.) i *druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica* (Tabela 72).

Tabela br. 72 Morbiditet u stomatološkoj službi opštine Bor, 2018-2022. godine

		2018	2019	2020	2021	2022
Zubni karijes (K02)	N	4865	4398	2452	2206	2774
	%	47,4	53,8	45,9	50,4	59,1
Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	N	5489	3730	2835	2250	1917
	%	52,5	45,6	53,7	50,4	40,8
Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	N	10	45	22	6	3
	%	0,1	0,6	0,4	0,1	0,1
UKUPNO	N	10464	8173	5282	4462	4694
	%	100	100	100	100	100

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba opštine Kladovo

Na području opštine Kladovo, u periodu od 2018-2022. godine, u stomatološkoj službi registrovano je, prosečno godišnje, 7793 oboljenja. Stopa morbiditeta u 2022. godini je bila 512,9/1000 stanovnika. Najčešća oboljenja registrovana u ovoj službi su: *bolesti zuba i potpornih struktura* (prosečno 71,6%), *zubni karijes* (prosečno 27,3%) i *druge bolesti usne duplje,pljuvačnih žlezda i vilica* (Tabela 73).

Tabela br.73 Morbiditet u stomatološkoj službi opštine Kladovo, 2018-2022. godine

Dijagnoze prema MKB-X		2018	2019	2020	2021	2022
Zubni karijes (K02)	N	1902	1543	2600	1884	2628
	%	20,2	25,4	35,6	26	29,4
Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	N	7372	4440	4644	5275	6260
	%	78,5	73	63,7	72,7	70
Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	N	119	97	52	94	55
	%	1,3	1,6	0,7	1,3	0,6
UKUPNO	N	9393	6080	7296	7253	8943
	%	100	100	100	100	100

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba opštine Majdanpek

Na području opštine Majdanpek, u periodu od 2018-2022. godine, u stomatološkoj službi registrovano je, prosečno godišnje 1456 oboljenja. Stopa morbiditeta u 2022. godini je bila 41,8/1000 stanovnika, Najčešća oboljenja registrovana u ovoj službi su: *zubni karijes* (prosečno 50,1%) *druge bolesti zuba i potpornih struktura* (prosečno 47,9%) i *druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica* (Tabela 74).

Tabela br. 74 Morbiditet u stomatološkoj službi opštine Majdanpek, 2018-2022. godine

Dijagnoze prema MKB-X		2018	2019	2020	2021	2022
Zubni karijes (K02)	N	2133	689	447	298	257
	%	55,6	50,9	48,4	53,6	42,2
Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	N	1686	648	460	252	320
	%	43,9	47,9	49,8	45,3	52,5
Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	N	19	16	16	6	32
	%	0,5	1,2	1,7	1,1	5,3
UKUPNO	N	3838	1353	923	556	609
	%	100	100	100	100	100

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba opštine Negotin

Na području opštine Negotin, u periodu od 2018-2022. godine, u stomatološkoj službi registrovano je, prosečno godišnje, 4120,6 oboljenja. Stopa morbiditeta u 2022. godini je bila 92,4/1000 stanovnika. Najčešća oboljenja registrovana u ovoj službi su: *druge bolesti zuba i potpornih struktura* (prosečno 54,1%), *zubni karijes* (prosečno 30,2%) i *druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica* (Tabela 75).

Tabela br. 75 Morbiditet u stomatološkoj službi opštine Negotin, 2018-2022. godine

Dijagnoze prema MKB-X		2018	2019	2020	2021	2022
Zubni karijes (K02)	N	1485	2459	900	766	743
	%	27,6	35,1	29,2	30,4	28,5
Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	N	3105	816	1895	1715	1868
	%	57,7	11,6	61,6	68,1	71,5
Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	N	795	3738	282	36	0
	%	14,8	53,3	9,2	1,4	0
UKUPNO	N	5385	7013	3077	2517	2611
	%	100	100	100	100	100

Služba za zaštitu i lečenje bolesti usta i zuba okruga Bor

Na području okruga Bor, u periodu od 2018-2022. godine, u stomatološkoj službi registrovano je, prosečno godišnje, 19984,4 oboljenja. Stopa morbiditeta u 2022. godini je bila 166,7/1000 stanovnika. Najčešća oboljenja registrovana u ovoj službi su: *druge bolesti zuba i potpornih struktura* (prosečno 58,3%), *zubni karijes* (prosečno 37,5%) i *druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica* (Tabela 76).

Tabela br. 76 Morbiditet u stomatološkoj službi okruga Bor 2018-2022. godine

Dijagnoze prema MKB-X		2018	2019	2020	2021	2022
Zubni karijes (K02)	N	10485	9089	6372	5154	6402
	%	36,1	40,2	38,4	34,9	38,0
Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	N	17652	9634	9834	9492	10365
	%	60,7	42,6	59,3	64,2	64,5
Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	N	943	3896	372	142	90
	%	3,2	17,2	2,2	1	0,5
UKUPNO	N	29080	22619	16578	14788	16857
	%	100	100	100	100	100

2.2. BOLNIČKI MORBIDITET I MORTALITET

U toku 2022. godine u **opštim bolnicama okruga Bor** ostvareno je 21696 epizoda bolničkog lečenja sa stopom hospitalizacije 214,60‰.

Vodeće mesto u strukturi bolničkog morbiditeta imaju *faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom* sa 4102 hospitalizacije i učešćem od 18,91% (tabela 77) i stopom hospitalizacije 40,57/1000 stanovnika. Ovo je verovatno zbog činjenice da dnevne bolnice nisu izdvojene iz ukupnog bolničkog morbiditeta.

Drugo mesto zauzimaju *tumori* čineći 14,30% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini (Tabela br.77). Usled tumora bilo je ukupno 3102 epizoda bolničkog lečenja, tako da je stopa hospitalizacije za ovu grupu oboljenja 30,68‰.

Treći po učestalosti uzrok hospitalizacije su *bolesti sistema krvotoka*. U 2022.godini u opštim bolnicama okruga Bor ostvarene su 2263 hospitalizacije, što je 10,43% svih bolnički lečenih, a 22,38 na 1000 stanovnika.

Na četvrtom mestu je grupa *bolesti mokraćno polnog sistema* sa 2208 hospitalizovanih (10,18%) i stopom od 21,84‰.

Peto mesto u strukturi uzroka hospitalizacije zauzimaju *bolesti sistema za varenje* (1837 ili 8,47% bolničkog morbiditeta) sa stopom hospitalizacije 18,17‰. *Bolesti sistema za disanje* su na šestom mestu sa učešćem od 6,68% u strukturi uzroka hospitalizacije (1450 hospitalizacija) i stopom hospitalizacije 14,34/1000 stanovnika.

Navedene grupe oboljenja čine 68,96% hospitalno lečenih stanovnika u opštim bolnicama okruga Bor.

Tabela br.77 Struktura bolničkog morbiditeta u opštim bolnicama okruga Bor i stopa hospitalizacije (na 1000) stanovnika u 2022.godini

Grupe bolesti prema MKB-X	Broj	%	Stopa
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	224	1,03	2,22
Tumori (C00-D48)	3102	14,30	30,68
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	824	3,80	8,15
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	424	1,95	4,19
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	502	2,31	4,97
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	714	3,29	7,06
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	181	0,83	1,79
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	99	0,46	0,98
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	2263	10,43	22,38
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	1450	6,68	14,34
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	1837	8,47	18,17
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	378	1,74	3,74
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	547	2,52	5,41
Bolesti mokraćno polnog sistema (N00-N99)	2208	10,18	21,84
Trudnoća, rođanje i babinje (O00-O99)*	1124	5,18	62,21
Stanja u porođajnom periodu (P00-P96)	60	0,28	0,59
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q)	28	0,13	0,28
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	537	2,48	5,31
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S00-T98)	1086	5,01	10,74
Faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	4102	18,91	40,57
Šifre za posebne namene (U)	6	0,03	0,06
UKUPNO	21696	100,00	214,60

*na 1000 žena 15 do 49 godina starosti

Vodeći uzroci hospitalizacije stanovnika u opštim bolnicama okruga Bor u 2022. godini ukupno, sa stopom hospitalizacije, prikazani su u tabeli 78. Posmatrano prema pojedinačnim dijagnozama, najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika su bili: ekstrakorporalna dijaliza; hemoterapijska seansa zbog tumora; zapaljenje pluća, neoznačeno; zloćudni tumor dojke, neoznačen; spontani porođaj glavom; pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu; porođaj carskim rezom po izboru; anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, neoznačena; zloćudni tumor bronhije i pluća, neoznačen i kongestivna kardiomiopatija.

Hemoterapijska seansa zbog tumora i ekstrakorporalna dijaliza se nalaze među vodećim uzrocima hospitalizacije stanovništva verovatno zbog činjenice da dnevne bolnice nisu izdvojene iz ukupnog bolničkog morbiditeta.

Tabela br.78 Vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva u opštim bolnicama okruga Bor u 2022.godini

Dijagnoza (šifra MKB-X)	Broj hospitalizacija	%	Stopa
Ekstrakorporalna dijaliza (Z49)	1793	8,26	17,73
Hemoterapijska seansa zbog tumora (Z51)	1610	7,42	15,92
Zapaljenje pluća, neoznačeno (J18)	407	1,88	4,03
Zloćudni tumor dojke, neoznačen (C50)	305	1,41	3,02
Spontani porođaj glavom (O80)	279	1,29	2,76
Pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu (Z51)	271	1,25	2,68
Porođaj carskim rezom po izboru (O82)	250	1,15	2,47
Anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, neoznačena (D50)	227	1,05	2,25
Zloćudni tumor bronhije i pluća, neoznačen (C34)	209	0,96	2,07
Kongestivna kardiomiopatija (I42)	208	0,96	2,06
Ostale	16137	74,38	159,61
UKUPNO	21696	100,00	214,60

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u okrugu Bor u 2022.godini je 731 (13478 ukupno ispisanih), što daje opštu stopu bolničkog leteliteta od 5,42%.

U toku 2022. godine u **Opštoj bolnici Bor** ostvareno je 9659 epizoda bolničkog lečenja, sa stopom hospitalizacije 236,48‰.

Vodeće mesto, u strukturi bolničkog morbiditeta stanovnika imaju *faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom* sa učešćem od 17,00% i stopom hospitalizacije 40,20/1000 stanovnika. U 2022.godini ostvareno je 1642 hospitalizacije usled hospitalizacija iz ove grupe oboljenja.

Drugi po učestalosti uzrok hospitalizacije su *tumori* čineći 11,37% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini (Tabela 79). Usled ovih bolesti bilo je ukupno 1098 epizode bolničkog lečenja, tako da je stopa hospitalizacije za ovu grupu oboljenja 26,88‰.

Na trećem mestu je grupa *bolesti mokraćno polnog sistema* sa 1075 hospitalizovanih (11,13%) i stopom od 26,32‰.

Četvrto mesto u strukturi uzroka hospitalizacije zauzima grupa *bolesti sistema krvotoka* sa 988 hospitalizacija, odnosno, 10,23% učešća u strukturi bolničkog morbiditeta i stopom 24,19 na 1000 stanovnika.

Bolesti sistema za varenje su na petom mestu po učestalosti među bolnički lečenima stanovnicima (824 ili 8,53% bolničkog morbiditeta) sa stopom hospitalizacije 20,17‰.

Trudnoća, radjanje i babinje su na šestom mestu. U 2022.godini u Opštoj bolnici Bor ostvareno je 612 hospitalizacija, što je 6,34% svih bolnički lečenih pacijenata, a 75,81 žena na 1000 žena 15 do 49 godina starosti.

Navedene grupe oboljenja čine 64,59% hospitalno lečenih stanovnika u Opštoj bolnici Bor.

Tabela br.79 Struktura bolničkog morbiditeta u Opštoj bolnici Bor i stopa hospitalizacije (na 1000) stanovnika u 2022.godini

Grupe bolesti prema MKB-X	Broj	%	Stopa
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	118	1,22	2,89
Tumori (C00-D48)	1098	11,37	26,88
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	403	4,17	9,87
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	300	3,11	7,34
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	292	3,02	7,15
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	382	3,95	9,35
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	160	1,66	3,92
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	66	0,68	1,62
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	988	10,23	24,19
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	526	5,45	12,88
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	824	8,53	20,17
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	175	1,81	4,28
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	283	2,93	6,93
Bolesti mokraćno polnog sistema (N00-N99)	1075	11,13	26,32
Trudnoća, radjanje i babinje (O00-O99)*	612	6,34	75,81
Stanja u porodjajnom periodu (P00-P96)	32	0,33	0,78
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q)	25	0,26	0,61
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	106	1,10	2,60
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S00-T98)	552	5,71	13,51
Faktori koji utiču na zdr. stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	1642	17,00	40,20
Šifre za posebne namene (U)	0	0,00	0,00
UKUPNO	9659	100,00	236,48

*na 15 do 49 godina starosti

Vodeći uzroci hospitalizacije stanovnika u Opštoj bolnici Bor u 2022.godini ukupno, sa stopom hospitalizacije, prikazani su u tabeli 80. Posmatrano prema pojedinačnim dijagnozama, najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika su bili: ekstrakorporalna dijaliza; hemoterapijska seansa zbog tumora; zapaljenje pluća, neoznačeno; spontani porođaj glavom; porođaj carskim rezom po izboru; sekundarna anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, neoznačeno; smanjenje količine vode i zapremine krvi; sekundarna anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, nakon gubitka krvi (hroničnog); zapaljenje grlića marenice i kamen mokraćovoda bubrega.

Tabela br. 80. Vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva u Opštoj bolnici Bor u 2022.godini

Dijagnoza (šifra MKB-X)	Broj hospitalizacija	%	Stopa
Ekstrakorporalna dijaliza (Z49)	770	7,97	18,85
Hemoterapijska seansa zbog tumora (Z51)	698	7,23	17,09
Zapaljenje pluća, neoznačeno (J18)	282	2,92	6,90
Spontani porođaj glavom (O80)	183	1,89	4,48
Porođaj carskim rezom po izboru (O82)	176	1,82	4,31
Anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, neoznačena (D50)	155	1,60	3,79
Smanjenje količine vode i zapremine krvi (E86)	129	1,34	3,16
Sekundarna anemija uzrokovana nedostatkom gvožđa, nakon gubitka krvi (hroničnog) (D50)	112	1,16	2,74
Zapaljenje grlića marenice (N72)	109	1,13	2,67
Kamen mokraćovoda bubrega (N20)	105	1,09	2,57
Ostale	6940	71,85	169,91
UKUPNO	9659	100,00	236,48

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u Opštoj bolnici Bor u 2022.godini je 347 (6087 ukupno ispisanih), što daje opštu stopu bolničkog leteliteta od 5,70% na 100 lečenih u bolnici.

U toku 2022. godine na teritoriji **opštine Kladovo** ostvareno je 5455 epizoda bolničkog lečenja u Opštoj bolnici Kladovo. Stopa hospitalizacije je 312,88‰.

Vodeće mesto, u strukturi bolničkog morbiditeta stanovnika, imaju *faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom* sa 1642 epizode bolničkog lečenja, odnosno 30,10% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini i stopom hospitalizacije od 94,18‰.

Drugi po učestalosti uzrok hospitalizacije su *tumori* čineći 28,51% svih stacionarno lečenih osoba u ovoj godini (Tabela 81). Usled ovih bolesti bilo je ukupno 1555 epizoda bolničkog lečenja, tako da je stopa hospitalizacije za ovu grupu bolesti 89,19‰ (Opšta bolnica Kladovo pruža onkološku zdravstvenu zaštitu stanovništvu okruga Bor, Zaječar i stanovništvu Braničevskog okruga, a po potrebi i ukupnom stanovništvu Republike Srbije).

Na trećem mestu su *bolesti sistema za varenje* sa 625 hospitalizovanih (11,46%) i stopom od 35,85‰. Četvrto mesto u strukturi uzroka hospitalizacije zauzimaju hospitalizacije usled *bolesti sistema krvotoka* usled kojih je ostvareno 479 epizoda bolničkog lečenja, odnosno 8,78% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini i stopom hospitalizacije od 27,47‰.

Zatim slede na petom mestu *bolesti mokraćno polnog sistema* (248 hospitalizacija ili 4,55% bolničkog morbiditeta) sa stopom hospitalizacije 14,22 na 1000 stanovnika.

U 2022. godini šesti uzrok hospitalizacije zauzima grupa *trudnoća, rađanje i babinje*, sa 176 hospitalizacija, što je 3,23% svih hospitalizovanih, a 62,72 žene na 1000 žena 15 do 49 godina starosti.

Navedene grupe oboljenja čine 86,62% hospitalno lečenih stanovnika u Opštoj bolnici Kladovo.

Tabela br.81 Struktura bolničkog morbiditeta u Opštoj bolnici Kladovo i stopa hospitalizacije (na 1000) stanovnika u 2022. godini

Grupe bolesti prema MKB-X	Broj	%	Stopa
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	68	1,25	3,90
Tumori (C00-D48)	1555	28,51	89,19
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	103	1,89	5,91
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	48	0,88	2,75
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	8	0,15	0,46
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	32	0,59	1,84
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	2	0,04	0,11
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	5	0,09	0,29
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	479	8,78	27,47
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	134	2,46	7,69
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	625	11,46	35,85
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	78	1,43	4,47
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	55	1,01	3,15
Bolesti mokraćno polnog sistema (N00-N99)	248	4,55	14,22
Trudnoća, radjanje i babinje (O00-O99)*	176	3,23	62,79
Stanja u porodjajnom periodu (P00-P96)	16	0,29	0,92
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q)	0	0,00	0,00
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	89	1,63	5,10
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S00-T98)	92	1,69	5,28
Faktori koji utiču na zdr. stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	1642	30,10	94,18
Šifre za posebne namene (U)	0	0,00	0,00
UKUPNO	5455	100,0	312,88

*na 1000 žena 15 do 49 godina starosti

Opšta bolnica Kladovo pruža sekundarnu zdravstvenu zaštitu stanovništvu opštine Kladovo i onkološku zdravstvenu zaštitu stanovništvu okruga Bor, Zaječar i stanovništvu Braničevskog okruga, a po potrebi i ukupnom stanovništvu Republike Srbije. U okviru **onkološke zdravstvene zaštite** Služba onkologije pruža usluge hemoterapije i radioterapije U okviru Službe onkologije u 2022. godini ostvareno je 2256 hospitalizacija od kojih je 46,05% hospitalizacija usled tumora; 53,15% su faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom, što čini 99,20% svih hospitalizacija.

Vodeći uzroci hospitalizacije u Opštoj bolnici Kladovo u 2022.godini ukupno, sa stopom hospitalizacije (na 1000 stanovnika opštine Kladovo) prikazani su u tabeli 82. Posmatrano prema pojedinačnim dijagnozama, najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika su bili: hemoterapijska seansa zbog tumora; ekstrakorporalna dijaliza; pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu; zloćudni tumor dojke, neoznačen; zloćudni tumor bronhija i pluća, neoznačen; kongestivna kardiomiopatija; zloćudni tumor grlića materice, neoznačen. Medju prvih deset su i neukleštena preponska jednostrana kila bez gangrene, neoznačena; zloćudni tumor prostate i tumor kože.

Tabela br.82 Vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva u Opštoj bolnici Kladovo u 2022. godini

Dijagnoza (šifra MKB-X)	Broj hospitalizacija	%	Stopa
Hemoterapijska seansa zbog tumora (Z51)	895	16,41	51,33
Ekstrakorporalna dijaliza (Z49)	399	7,31	22,89
Pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu (Z51)	271	4,97	15,54
Zloćudni tumor dojke, neoznačen (C50)	267	4,89	15,31
Zloćudni tumor bronhija i pluća, neoznačen (C34)	137	2,51	7,86
Kongestivna kardiomiopatija (I42)	125	2,29	7,17
Zloćudni tumor grlića materice, neoznačen (C53)	115	2,11	6,60
Neukleštena preponska jednostrana kila bez gangrene, neoznačena (K40)	107	1,96	6,14
Zloćudni tumor prostate (C61)	101	1,85	5,79
Tumor kože (D48)	86	1,58	4,93
Ostale	2952	54,12	169,31
UKUPNO	5455	100,00	312,88

U okviru onkološke zdravstvene zaštite u Opštoj bolnici Kladovo vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva su: hemoterapijska seansa zbog tumora; pripremna nega za kasnije lečenje, neklasifikovana na drugom mestu; zloćudni tumor dojke, neoznačen; zloćudni tumor bronhija i pluća, neoznačen; zloćudni tumor grlića materice, neoznačen; zloćudni tumor prostate; zloćudni tumor rektuma; zloćudni tumor sigmoidnog dela debelog creva; radioterapijska seansa i zloćudni tumor želuca neoznačen.

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u opštini Kladovo u 2022.godini je 86 (3234 ukupno ispisanih), što daje stopu bolničkog leteliteta od 2,66%.

U toku 2022. godine stanovništvo **opštine Majdanpek** ostvarilo je 1148 epizoda bolničkog lečenja. Stopa hospitalizacije je 78,85‰.

Vodeće mesto, u strukturi bolničkog morbiditeta stanovnika u Opštoj bolnici Majdanpek imaju *bolesti sistema krvotoka* čineći 21,86% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini (Tabela 83). Usled kardiovaskularnih bolesti bilo je ukupno 251 epizoda bolničkog lečenja, tako da stopa hospitalizacije za ovu grupu oboljenja iznosi 17,24‰.

Drugi po učestalosti uzrok hospitalizacije u 2022.godini su *faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom* sa 159 hospitalizacija, što je 13,85% svih bolnički lečenih, a 10,92 na 1000 stanovnika.

Na trećem mestu su *Tumori* sa 115 hospitalizacija i učešćem od 10,02%. Stopa hospitalizacije je 7,90 na 1000 stanovnika. Četvrto mesto u strukturi uzroka hospitalizacije imaju *bolesti sistema za disanje* (95 ili 8,28% bolničkog morbiditeta) sa stopom hospitalizacije 6,53‰.

Bolesti mokraćno-polnog sistema sa 89 hospitalizacija su na petom mestu po učestalosti (7,75%) i stopom hospitalizacije 6,11 na 1000 stanovnika.

Bolesti sistema za varenje sa 84 hospitalizacija zauzimaju šesto mesto, što čini 7,32% svih hospitalizovanih sa stopom hospitalizacije 5,77‰.

Navedene grupe oboljenja čine 69,08% hospitalno lečenih stanovnika u Opštoj bolnici Majdanpek.

Tabela br.83 Struktura bolničkog morbiditeta u Opštoj bolnici Majdanpek i stopa hospitalizacije (na 1000) stanovnika u 2022. godini

Grupe bolesti prema MKB-X	Broj	%	Stopa
Zarazne i parazitarne bolesti (A00-B99)	14	1,22	0,96
Tumori (C00-D48)	115	10,02	7,90
Bolesti krvi, krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D50-D89)	37	3,22	2,54
Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (E00-E90)	36	3,14	2,47
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	3	0,26	0,21
Bolesti nervnog sistema (G00-G99)	10	0,87	0,69
Bolesti oka i pripojaka oka (H00-H59)	0	0,00	0,00
Bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (H60-H95)	6	0,52	0,41
Bolesti sistema krvotoka (I00-I99)	251	21,86	17,24
Bolesti sistema za disanje (J00-J99)	95	8,28	6,53
Bolesti sistema za varenje (K00-K93)	84	7,32	5,77
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	47	4,09	3,23
Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M00-M99)	14	1,22	0,96
Bolesti mokraćno polnog sistema (N00-N99)	89	7,75	6,11
Trudnoća, rođanje i babinje (O00-O99)*	65	5,66	25,14
Stanja u porodajnom periodu (P00-P96)	8	0,70	0,55
Urodjene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q)	1	0,09	0,07
Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R00-R99)	61	5,31	4,19
Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S00-T98)	47	4,09	3,23
Faktori koji utiču na zdr. stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	159	13,85	10,92
Šifre za posebne namene (U)	6	0,52	0,41
UKUPNO	1148	100,00	78,85

*na 1000 žena 15 do 49 godina starosti

Vodeći uzroci hospitalizacije stanovnika opštine Majdanpek u 2022.godini ukupno sa stopom hospitalizacije prikazani su u tabeli 84.

Posmatrano prema pojedinačnim dijagnozama, najčešći uzroci stacionarnog lečenja stanovnika su bili: ekstrakorporalna dijaliza; povećanje broja ćelija krvi; treperenje pretkomora i lepršanje pretkomora; povišen krvni pritisak, nepoznatog porekla; kongestivna srčana insuficijencija; spontani porođaj glavom; drugo označeno praćenje i nega u hirurškom lečenju; zapaljenje pluća, neoznačeno; druge označene bolesti arterija i malih arterija i grizlica na nozi neklasifikovana na drugom mestu.

Tabela br.84 Vodeći uzroci hospitalizacije stanovništva u Opštoj bolnici Majdanpek u 2022. godini

Dijagnoza (šifra MKB-X)	Broj hospitalizacija	%	Stopa
Ekstrakorporalna dijaliza (Z49)	97	8,45	6,66
Povećanje broja ćelija krvi (D45)	52	4,53	3,57
Treperenje pretkomora i lepršanje pretkomora (I48)	39	3,40	2,68
Povišen krvni pritisak, nepoznatog porekla (I10)	32	2,79	2,20
Kongestivna srčana insuficijencija (I50)	26	2,26	1,79
Spontani porođaj glavom (O80)	21	1,83	1,44
Drugo označeno praćenje i nega u hirurškom lečenju (Z48)	19	1,66	1,31
Zapaljenje pluća, neoznačeno (J18)	18	1,57	1,24
Druge označene bolesti arterija i malih arterija (I77)	15	1,31	1,03
Grizlica na nozi neklasifikovana na drugom mestu (L97)	14	1,22	0,96
Ostale	815	70,99	55,98
UKUPNO	1148	100,0	78,85

Ukupan broj fatalnih ishoda stacionarno lečenih stanovnika u opštini Majdanpek u 2022.godini je 33 (842 ukupno ispisanih), što daje opštu stopu bolničkog leteliteta od 3,92%.

U toku 2022. godine stanovništvo **opštine Negotin** je ostvarilo 5434 epizode bolničkog lečenja u Opštoj bolnici Negotin. Stopa hospitalizacije je 192,28‰.

Vodeće mesto, u strukturi bolničkog morbiditeta hospitalizovanih stanovnika imaju *bolesti mokraćno-polnog sistema* čineći 14,65% svih stacionarno lečenih osoba u 2022.godini (Tabela 85). Usled ovih bolesti bilo je ukupno 796 epizoda bolničkog lečenja, tako da je stopa hospitalizacije za ovu grupu oboljenja najviša i iznosi 28,17‰.

Drugi po učestalosti uzrok hospitalizacije su *bolesti sistema za disanje*. U 2022.godini ostvareno je 695 hospitalizacija, što je 12,79% svih bolnički lečenih, a 24,59 na 1000 stanovnika.

Na trećem mestu je grupa *faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom* sa 659 hospitalizovanih (12,13%) i stopom od 23,32‰. Sledi grupa *bolesti sistema krvotoka* na četvrtom mestu sa 545 hospitalizacija (10,03%) i stopom od 19,28/1000 stanovnika.

Peto mesto u strukturi uzroka hospitalizacije bolnički lečenih stanovnika zauzimaju *povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora* (395 ili 7,27% bolničkog morbiditeta) sa stopom hospitalizacije 13,98‰.

Tumori su na šestom mestu u strukturi bolničkog morbiditeta sa 334 hospitalizacija, sa učešćem od 6,15% i stopom hospitalizacije 11,82/1000 stanovnika.

Navedene grupe oboljenja čine 63,01% hospitalno lečenih stanovnika u Opštoj bolnici Negotin.